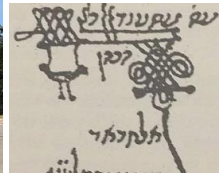

פניני הצדיקים

כאן ננוו עצמות קדושות מנוח טהור כלי ומלבוש שנשחטו בני קדש
 קדשים פאר הרבנים מר החסידים הרב הנודל הנאו הקדוש נר
 המערב מופת ההור והדרו ומלומד בנשים ופלאות מרנא והבנא עשרת
 ראשונות ועשרה ברש כל ארס אב בית דין מקדש נודע למשנכ
 כמוהרר יהודה אבן עטר וצוקלה ויעא
 אשר שמו ולתפארת בשם רבי לכביר הרב הקדוש הנזכר האיר לארץ
 ולרבים בזמן לירחו אלול התנו עולם חשה בוסן שעלה אל האיקוס
 יום ג' סיון הוצג בשנת הנתק נתגלגל הרב מקברו ונקבר פלפיסא בש
 כחנק נתגלגל ונקבר פלאא הובעון נתגלגל עוהפעס יוסכ לרח חסון
 החר מר והביא בספר 'שם הגדולים' של הרב ח'רא וצוקלה שהרב טורניע
 הנו נפל לנו של אריות ונשאר שם לילה ויום ולא היו קוחו כלל והנשבע
 בשמו לשקר ימות הוכעדנו ח' הן אחר פטירתו ומעולם לא נתנה מסביר
 כי אם מיניע כפו ועליו נאמר אשיר בעולם היה טוב לך לעולם הבא
 אשרו ואשרי יולדתו ואשרי הדרור שהיה בסיוני'ה רעוא שחלגלו
 המון רחמי צאצאיו החונים סביבו שנחלגלו עמו ואח הפעם לשאת
 חפלה בער צאצאיהם ובערין ובער כל כללות בית ישראל אמן
 משרחת שלו ראתה אליהו ובור לטוב - עשה ר' אלעזר אמלא

לעדכונים, ברכות מזל טוב והודעות - שלחו ל: 054-8410475 | HB0548410475@gmail.com

מיטב השידורים
מגדולי הרבנים

24 שעות
 ללא פרסומות
 ללא חדשות
 ללא פוליטיקה

האזינו לשידור החי | 03-3782000 | באפליקציה | www.radio2000.co.il

במילי: 054-8410475, דוא"ל: HB0548410475@gmail.com

הרב הצדיק ירוחם הלוי ליוואוויץ זצ"ל הידוע כמשגיח ממיר: נולד בשנת תרל"ה (1875) בליוואן במחוז באברויסק ברוסיה הלבנה. בשנות ילדותו היה יושב והוגה בתורה בבתי מדרשות בסביבת מגוריו. בבואו בברית השידוכין התנה שינתן לו ללמוד שמונה שנים בפרישות בקלם, ובתום תקופה זו יהיה מוכן לפרנס את ביתו. באותן שנים סיים ש"ס עם ד' חלקי שו"ע עם פירוש הגר"א.

בשבו לאחר שנים אלו, התכונן לסייע בידי רעייתו הרבנית בניהול החזקת המסעדה שממנ התפרנסו בעירם אוזבנט

אך הרבנית, שעמדה על גדולתו של בעלה סירבה ליתן לו זאת. במקום זאת הוא נסע לראדין ללמוד בכלל קדים במחיצת מרן החפץ חיים. שם נתקבל לכהן כמנהל רוחני בישיבת ראדין. תחילה היה ר' ירוחם נבוכך אם להענות למינוי, הוא חשש שלא יהיה לו מה להגיד לפני התלמידים. לאחר תקופה התבטא אודות זאת באומרו: "בואו וראו מה גדולה היא זכות הרבים, ממש קרש כשיעמידוהו בתוך הרבים יתחיל לדבר".

עד מהרה חיבבוהו תלמידיו. רבים מהתלמידים החלו להתגודד סביבו ולעסוק בתורת המוסר. ר' ירוחם, שחשש שדבר זה יפגע במעמדו הרם של החפץ חיים, החליט לעקור משם, ומששב לביתו לחג הפסח לא חזר יותר לראדין. שימש כמשגיח בישיבת מיר שבפלך מינסק אשר ברוסיה הלבנה החל משנת תרס"ח (1908) אולם עקב מלחמת העולם הראשונה שימש כמשגיח בבית התלמוד בקלם ובפוניב'ז עד שנת תרפ"ג (1923). לאחר מכן חזר לשמש כמשגיח בישיבת מיר. מגדולי בעלי המוסר. השפיע רבות על תלמידיו. ביום א' לפרשת במדבר נפל למשכב ממנו לא קם, ופעמים רבות שמעוהו אומר "תודה לך, אבאליה, עבור הייסורים". נפטר ב-י"ח סיוון תרצ"ו (1936). חי כ-61 שנים.

אביו: ר' אברהם. מרבותיו: ר' צבי פינקל מסלבודקה, ר' שמחה זיסל, ר' ישראל מאיר הכהן מראדין (ה'חפץ חיים'). מתלמידיו: ר' שלמה וולבה זצ"ל. רבי אבא גרוסברד זצ"ל. חברותא: ר' נפתלי טרופ זצ"ל. מספריו: ידעת חכמה ומוסר ידעת תורה.

השעה כבר היתה מאוד מאוחרת בלילה. במיר שבפולניה של לפני המלחמה, אין מנורות רחוב ואין פנסים. עלטה כבדה שוררת בלילות ואין אפשרות לראות מאומה. קבוצת בחורים, בני הישיבה, צועדים בחבורה בדרך מבית המדרש אל חדר האכסניה. ביניהם ר' שלמה שמעון קרליץ, אשר התלווה אליהם לחדרם (הבחורים התחלקו לאכסניות שונות בעיירה הקטנה והוא ישן באכסניה אחרת מזו של חבריו).

לפתע נשמעו קריאות מאחור. מישהו קורא להם, מישהו רץ אחריהם. הם ניסו להביט לאחור, לבדוק את זהותו של הרודף. אך בשל החשכה לא יכלו להבחין במאומה. בהלה גדולה אחזה בהם והם החלו לרוץ כל עוד נפשם בם לכיוון האכסניה. אך ככל שהגבירו את מרוצתם, שמעו גם את קולותיהם של אותם אנשים נושפים בעקבותיהם.

סוף סוף הגיעו לחדרם. הם נכנסו פנימה במהירות ונעלו אחריהם את הדלת על מנעול ובריה, מקווים שאותם אלמונים לא ינקשו בדלתם. עברו דקות ספורות ונקישות עזות נשמעו היטב בדממה ששררה בחדר. הבחורים פחדו, אך שום ברירה לא הייתה להם והם נאלצו לפתוח את הדלת. בפתח עמדו מספר שוטרים מן המשטרה המקומית של העיירה.

"כמעט וירינו בכם", זעמו השוטרים לעברם, "קראנו לכם ולא עניתם. במקום לענות- ברחתם. כמעט וירינו בכם כדי לעצור אתכם. מדוע לא עניתם? אנחנו רוצים לראות את תעודות הזהות שלכם!". באנחת רוחה כבושה הוציאו הבחורים את התעודות והראו אותם לשוטרים. כולם, חוץ מר' שלמה שמעון קרליץ.

"התעודה שלי אינה כאן", הסביר לשוטרים. "איני מתגורר פה, חדרי נמצא במרחק מספר רחובות והתעודה נמצאת שם". השוטרים לא הסתפקו בהתנצלותו של ר' שלמה, אלא התעקשו ללכת לאכסנייתו ולבדוק את התעודה. "בוא איתנו עכשיו לשם והצג את תעודתך", פקדו השוטרים, "אבל עכשיו ומיד!".

ר' שלמה נפרד מחבריו והלך לאכסנייתו בלוויית השוטרים, הציג לפנייהם את התעודה ונפטר מהם לשלום. למחרת בבוקר נודע הסיפור למשגיח של הישיבה, הגאון הצדיק ר' ירוחם ליבוביץ זצ"ל והדבר הסעירו עד מאוד. עוד באותו יום ניצב המשגיח ליד ארון הקודש בבית המדרש ואמר לפני הבחורים שיחת מוסר נוקבת.

"אומר את האמת", פתח ר' ירוחם את דבריו, "עקב המקרה החמור שאירע אתמול, חשבתי שצריך אולי לסגור את הישיבה, וכבר שוחחתי על כך עם רבני הישיבה". הבחורים הוכו בתדהמה והביטו זה בזה. "מה אירע? איזה מקרה חמור? מה הדבר הנורא שאירע וגרם למשגיח לחשוב לסגור את מקום התורה הגדול הזה- ישיבה מיר המעטיירה?".

איש לא הבין את כוונת המשגיח עד פירט את סיפור המעשה, שאירע אתמול לבחורים מהישיבה עם השוטרים. וכשסיים המשגיח את סיפור המעשה, פנה אל הבחורים בתביעה: "כיצד זה ייתכן שהבחורים מן הישיבה שלנו יתנו לחבר ללכת לבדו, בשעת לילה מאוחרת, בלוויית שוטרים גויים, ולא יצטרפו ללוותו? הרי יש סכנה בדבר! ומעבר לכך, כיצד לא הרגישו הבחורים את הפחד והבהלה שהרגיש חברם במצב שכזה, ולא נחלצו לעזרתו? איך הם נשארו באכסניה שקטים ושלוים? איך ייתכן שדבר שכזה קרה בישיבתנו? ואם כבר קרה, ואין מידות טובות, אז אולי צריך לסגור את הישיבה. הרי כל התורה שנלמדת לא שווה מאומה- כשאינן מידות טובות!".

האדמו"ר הרה"ק רבי יששכר דב (בער) בארון הידוע כ'סבא קדישא' מראדושיץ צ"ל: נולד בשנת ה'תקכ"ה (1764). בגיל צעיר ניכרו בו אותות מובהקים של קדוש ופרוש. הרבה בתעניות ובסיגופים. את כל זמנו הקדיש ללימוד התורה הקדושה. בצעירותו התגורר בחמלניק והוא למד ושירת את האדמו"ר ר' אליעזר ליפא וייסבלום. באותה תקופה עוד לא התפרסם שמו והוא חי בעוני. נודע בעיקר עבודתו בטבילתו במקווה והיה טובל אף בנהרות קפואים ומושלגים. בהמשך התפרסם והיה ידוע בדורו כבעל מופת גדול, ורבים נהרו לפתחו. בעל רוח-הקודש.

כל צדיקי הדור נהרו גם הם לביתו להתוועד עימו ואורו זרח בהדרת עוז והדר תוך שהוא מנהיג את חסידיו בדרך של קדושים וטהורים ומלמדם חסידות ודרך ארץ. גויי הסביבה היו נותנים כבוד ליהודים לכבודו. הצדיק הרב מנחם מנדל מורגנשטרן צ"ל (ה'שרף' מקוצק) אמר עליו בעת הסתלקות "נלקח יחידו של עולם". רבי נתן דוד משידלובצא (בנו של הרבי מפשיסחא) אמר כי בטוח היה, כי הסבא קדישא הוא המשיח. נפטר ביום ו' ערב שבת קודש לפרשת שלח, י"ח סיוון ה'תרט"ג (1843). חי כ-79 שנים. בנו, ר' ישראל יצחק מילא את מקומו.

אביו: ר' יצחק (שימש בקודש אצל המגיד הגדול ר' דב בער ממזריטש, שהבטיח לו בעת נישואיו בשל הסכמתו להינשא למשרתת החולנית שיזכה לבן שיאיר את העולם). **אימו:** מרת מרים. **בניו:** האדמו"ר ר' ישראל יצחק, ר' מאיר משידלובצא, ר' ברוך. **חתניו:** ר' חיים יוסף, ר' חיים יוסף. **מרבתי:** האדמו"רים ר' יעקב יצחק הלוי הורביץ (ה'חוזה מלובלין), ר' יעקב יצחק רבינוביץ (היהודי הקדוש מפשיסחא), ר' ישראל הופשטיין (המגיד מקוזניץ), ר' אברהם יהושע העשיל (ה'אובה ישראל' מאפטא), ר' משה לייב מסאסוב, ר' מנחם מנדל מרימנוב. **מתלמידיו:** האדמו"רים ר' אליעזר הורביץ מדז'יקוב, ר' אלעזר מקוז'ניץ, ר' חיים מאיר יחיאל שפירא (ה'שרף' ממוגלינצא), ר' יוסף ברוך הלוי אפשטיין (ה'יהודי הטוב' מניישטאט), ר' יחזקאל שרגא הלברשטאם משינבא, ר' יחיאל חיים מאז'רוב, ר' יעקב צבי מפוריסוב, ר' עמנואל מפשדבורז, ר' נתן דוד משידלובצא, ר' שלמה הכהן רבינוביץ (מח"ס 'תפארת שלמה' מראדומסק), ר' אלימלך שפירא גרודזיסק, ר' דוד הלברשטאם מקשאנוב, ר' אליעזר מניישטאט. **מספריו:** נפלאות הסבא קדישא- סיפורי מופתים על רבינו כולל עדויות על ריפוי למעלה מדרך הטבע ותחיית המתים.

○ יפר הרה"ק ר' אלטר מוואלבראם: בתו של זקינו הרה"ק מרן רבנו משה מלעלוב זיע"א הייתה חשוכת בנים ל"ע, יען עברו הרבה שנים לאחר הנישואין ועדיין לא נפקדה בבנים, והציקה לאביה הקדוש במר נפשה בכל פעם באמרה לו: "הייתכן שלכל הבאים אליך אתה פועל עבורם ישועות שבעולם, ועבורי אינך יכול לפעול ישועה, הצריכה לי שאזכה בבנים חיים וקיימים?", והי כדברה אליו יום-יום ולא ענה לה דבר, עד שפעם אחת ניגשה במר נפשה והתמרמרה לפניו ואמרה לו: "אבי הקדוש, לא אניח לך, עד שתבטיח לי ישועה לזרע של קיימא, ואם לאו, למה לי חיים, כי נפשי קצה לי ועיני כלות וצופות לישועה".

כשראה אביה, שעתה לא יפטור אותה עוד בתירוצים שונים, ענה לה: "בתי, דעי, כי ישועתך מוכרחת לבוא על-ידי הרבי ה'סבא הקדוש' מראדושיץ, ואצלו תיוושעי בבירור. כששמעה הדברים מפי הקודש, לא שהתה עוד רגע, ומיד שמה פעמיה ונסעה לצדיק עם חמותה. בבואה פנימה שפכה מר נפשה וסיפרה לו, שכבר שנים לא זכתה לבנית ושלה אותה אביה לכאן לקבל ברכת קודשו כדי להיושע. טרם כילתה לדבר, אחז הרב כיסא כנגדה וגער ואמר לה בלשון זלזול: "סמארקטע" בנים את רוצה? צאי מביתי", והיא בטבעה היתה מפונקת, וכשמעה דברים קשים אלו נשבר לבה בקרבה מאוד ויצאה בבכייה רבה והסכימה בדעתה, שתבכה כל-כך עד שתצא נפשה.

חמותה - בראותה גודל צערה נכמרו רחמים עליה, והלכה לדרוש מהצדיק, מדוע כך בייש את כלתה ולברר, מה חטא מצא בה שבשבילה מנע את ברכתו ממנה. אך נכנסה לרבינו והחלה לשאול אודותיה, השיב לה על אתר: "אמרי לה 'מזל טוב' שהיא כבר זכתה לישועה הצריכה לה בשלמות, דעי, כי רק באופן זה יכולת להשפיע לה ישועה בזרע של קיימא ולא היה שייך באופן אחר", ואחר-כך חזרו וקיבלו ברכת פרדה, והפעם הראה קריבות כיאות לבת קדושים. ברכת הצדיק התקיימה ובמועד שהבטיח לה רבינו ילדה בן זכר.

ידוע המעשה המופלא, שאירע עם ה'בית החיים' של ראדושיץ. באזור כולו לא היה בית-חיים. הפריץ לא הסכים לתת מקום לקבור את הנפטרים. פעם נסע הפריץ עם משפחתו לטייל בראדושיץ. כשנסע מחוץ לעיר, טבע בביצה ולא יכל לצאת. התאספו כל האיכרים וניסו לעזור, אך לא הצליחו. הפריץ ציווה לכל אנשי הסביבה לבוא ולעזור לו לצאת, אך משמייים לא הצליחו בידם. ניגש ערל אחד לפריץ ואמר לו, שיביא את הרב הקדוש מראדושיץ, שהוא בעצמו ראה אצלו תחיית המתים.

הפריץ שלח שליחים לצדיק. בהגיעם לרבינו אמר להם, שאם הפריץ יחתום על מסמך, שמקנה את המקום לבית החיים- הרי טוב, אם לאו- ישקע שם לעולם. הפריץ חתם ומיד השתחרר מהביצה.

לפני פטירתו אמר: "יום יבוא ויגיע שהאנשים יגיעו, יבקשו ישועה, לא ישמעו תשובה ויוושעו". אמרו הצדיקים שכוונתו הייתה לאחר פטירתו, על העולים על ציונו, שידוע שראים שם ישועות ונפלאות עד אין סוף. ועד היום רבים העולים על ציונו נושעים ורואים ישועות ותשועות ונפלאות מופלאות ב"ה.

האדמו"ר הרה"ק רבי יששכר דב (בער) בארון הידוע כ'סבא קדישא' מראדושיץ זצ"ל: נולד בשנת ה'תקכ"ה (1764). בגיל צעיר ניכרו בו אותות מובהקים של קדוש ופרוש. הרבה בתעניות ובסיגופים. את כל זמנו הקדיש ללימוד התורה הקדושה. בצעירותו התגורר בחמלניק והוא למד ושירת את האדמו"ר ר' אליעזר ליפא ווייסבלום. באותה תקופה עוד לא התפרסם שמו והוא חי בעוני. נודע בעיקר עבודתו בטבילתו במקווה והיה טובל אף בנהרות קפואים ומושלגים. בהמשך התפרסם והיה ידוע בדורו כבעל מופת גדול, ורבים נהרו לפתחו. בעל רוח-הקודש. כל צדיקי הדור נהרו לביתו להתוועד עימו ואורו זרח בהדרת עוז תוך שהוא מנהיג את חסידיו בדרך של קדושים וטהורים ומלמדם חסידות ודרך ארץ. גויי הסביבה היו נותנים כבוד ליהודים לכבודו. הצדיק הרב מנחם מנדל מורגנשטרן זצ"ל ('השרף' מקוצק) אמר עליו בעת הסתלקות "נלקח יחידו של עולם". רבי נתן דוד משידלובצא (בנו של הרבי מפשיסחא) אמר כי בטוח היה, כי הסבא קדישא הוא המשיח. נפטר ביום ו' ערב שבת קודש לפרשת שלח, י"ח סיון ה'תר"ג (1843). חי כ-79 שנים. בנו, ר' ישראל יצחק מילא את מקומו.

אביו: ר' יצחק (שימש בקודש אצל המגיד הגדול ר' דב בער ממזריטש, שהבטיח לו בעת נישואיו בשל הסכמתו להינשא למשרתת החולנית שיזכה לבן שיאיר את העולם). **אימו:** מרת מרים. **בניו:** האדמו"ר ר' ישראל יצחק, ר' מאיר משידלובצא, ר' ברוך. **חתניו:** ר' חיים יוסף, ר' חיים יוסף. **מרבתי:** האדמו"רים ר' יעקב יצחק הלוי הורביץ ('החוזא מלובלין'), ר' יעקב יצחק רבינוביץ (יהודי הקדוש מפשיסחא), ר' ישראל הופשטיין (המגיד מקוזניץ), ר' אברהם יהושע העשיל ('האובה ישראל' מאפטא), ר' משה לייב מסאסוב, ר' מנחם מנדל מרימנוב. **מתלמידיו:** האדמו"רים ר' אליעזר הורביץ מדז'יקוב, ר' אלעזר מקוזניץ, ר' חיים מאיר יחיאל שפירא ('השרף' ממגליניצא), ר' יוסף ברוך הלוי אפשטיין ('היהודי הטוב מניישטאט'), ר' יחזקאל שרגא הברשטאם משינובא, ר' יחיאל חיים מאז'רוב, ר' יעקב צבי מפוריסוב, ר' עמנואל מפשדבורז, ר' נתן דוד משידלובצא, ר' שלמה הכהן רבינוביץ ('מח"ס 'תפארת שלמה' מראדומסק), ר' אלימלך שפירא גרודזיסק, ר' דוד הברשטאם מקשאנוב, ר' אליעזר מניישטאט. **מספריו:** נפלאות הסבא קדישא- סיפורי מופתים על רבינו כולל עדויות על ריפוי למעלה מדרך הטבע ותחיית המתים.

ביתו של ר' אלעזר מנדל כלתה הפרוטה מהכיס. אך דבר זה לא היווה מעצור מלשכור מלמד עבור ילדו ר' דוד צבי שלמה (מרן הרדצ"ש מלעלוב זיע"א) בן השש. מפיתו חסך עבור תלמוד תורה לבנו. ואם מלמד- היה זה מוכרח להיות משופרא דשופריי. לא נמצאו אז בירושלים חסידים, שיכלו לשמש כמלמד דרדקי ובלית ברירה, נעתר למסור את ילדו למלמד 'מתנגד' מופלג בתורה ביראת שמים ובמידות תרומיות.

בולש היה הרב אחר מעשיו של המלמד ועקב אחר התפתחותו של ילדו והתקדמותו בלימודים. יחד עם זאת, ביקש לדעת מה מפיו על טיב הליכותיו של מלמדו, הייתה זו אפוא, הפתעה גדולה עבור הצדיק ששמע מפי בנו כי בכל יום לפני הלימוד נהג המלמד לגשת לחלון, צופה בחלל ועיניו דומעות כמרזבים... בו ביום קרא הרב את המלמד לביתו והפציר בו להסביר לו את פשר בכייתו המוזרה יום-יום. והמלמד ניאות וסיפר: "לפני עשרות בשנים הייתי בבית הסבא קדישא מראדושיץ. יום אחד הייתי עד ראה למעמד נשגב: ראיתי במו עיני אשה עגונה, שבאה לפני הסבא קדישא והתחננה לפניו כי יגלה לה את מקום הימצאו של בעלה, והנה שלח הרבי את משמשו החוצה וציווה עליו להכניס את הגוי הראשון שיפגוש על אם הדרך, וכשהכניס את הגוי איים עליו הרבי באיומים נוראים כי יספר את האמת, מי הוא עד שנאלץ להודות שיהודי הנהו ובעל אשה זו, ולפי פקודת הרבי מראדושיץ נתן לה מיד גט פיטורין ושחררה מכבלי עיגונה..."

הייתי נסער כולי עד מעמקי נפשי מגילוי מרעיש כזה של רוח הקודש, של מופת גלוי. החלטתי להתגב לחדרו של הרבי ולהתחבא תחת מיטתו בכדי שאראה מה מעשהו בלילה, בלילה הרבי נכנס לחדרו, עלה על ערש יצועו ומיד הרגיש בו וקרא למשמשו להוציאני, תקפני פחד-מוות וקפצתי החוצה, פנה הרבי אליי בשאלה: 'אברך מה רצונך?' - 'יראת שמיים!' - עניתי ברטט ובזיע. 'הי רצון שבכל פעם שתחיל ללמוד יתנוצצו בך הרהורי תשובה' - ברכני הסבא קדישא. מאז - סיים המלמד את סיפורו - "חלפו כבר ועברו עשרות בשנים וברכתו של הרבי הקדוש מראדושיץ עדיין שרירה וקיימת, לא עובר עליי יום, שאיני עושה תשובה, ובו ברגע שאני עומד להתחיל ללמוד מתעוררים בלבי הרהורי תשובה ועיניי זולגות דמעות". ('תפארת בית-דוד')

פעם אחת הגיע לרבינו עז פנים מטאמשוב במסווה החסידות כדי לצחוק מהתנהגותו בקודש ועשה עצמו כאילו הוא מאנשי שלומו. בליל שבת-קודש קודם הקידוש רבינו הלך לטבול במקווה והחסידיים המתינו עד בואו. בתוך כך הלך עז הפנים במרמה והוציא מחיקו בקבוק אחד ובתוכו היו מי רגליים רח"ל. במראהו נראה כמו בקבוק של יין משובח. הוא ניגש למשמשים ואמר: "הבאתי צלוחית יין משובח מאוד עבור הרבי. לכן ראוי שרבינו יקדש על יין זה".

בתוך כך חזר הצדיק מהמקווה. כאשר נכנס לבית, הרגיש ברוח-הקודש בדבר וציווה למשמשו שייטול תיכף הבקבוק מהשולחן, וציווה לנענע אותו ולהוציאו להעמידו לחוץ בלי לשפוך תכולתו, וכן עשה. אז אמר רבינו בקול למחוצף: "כשם שאתה מנענע הבקבוק- כן ירעדו איברי עז הפנים עם בניו שבע דורות". הדבר יצא מפיו הקדוש והנה הבליעיל אחזתו רעדה ופלאות ולא יכול לעמוד ורעוד בכל גופו ללא הפסק. הוציאו אותו החוצה, וכך נשאר במחלתו הרועדת כל ימיו - ולבד מזה עוד ירד מנכסיו והיה בזוי ומבוזה כל ימיו בחוסר כל, וכן נתקיים הברכה ב-ז' דורות אחריו רח"ל שהיו נקראים בשם המתנועעים.

הרב יהודה אבן עטר זצ"ל - נולד בחודש אלול ה'תט"ו (1655) בפאס. שם משפחתו 'עטר' פירושו 'בשמים' בערבית, על שם עיסוקם של אבות המשפחה. בצעירותו התמסר ללימוד התורה. אביו נפטר כשהיה בגיל 23, ורבינו יצא לעבוד לפרנסתו והיה ידוע כצורף מומחה. כל חייו, גם כשכיהן ברבנות, התפרנס מיגיע כפיו ולא חפץ לקבל שכר מקופת הציבור וביקש לקיים גדול הנהנה מיגיע כפיו. בשנת ה'תנ"ח (1698) בהיותו כבן 43 מונה לכהן כדיין בפאס יחד עם רבותיו ר' וידאל הצרפתי ור' מנחם סרירו. נודע כגאון ובקי בכל מקצועות התורה.

בשנת ה'תס"א (1701) המלך איסמעיל הטיל עליהם מס כבד ורבינו נאלץ לנדוד לעיר מקנס שם ישב בבית הדין גם עם הרב שמואל הצרפתי וכיהן גם כאב"ד. בשנת ה'תס"ד (1704) חזר לעיר פאס ועמד בראש הקהילה היהודית. בשנת ה'תפ"ג (1723) ישב ראשון בדין עם הרב יעקב אבן צור (יעב"ץ). משנת ה'תע"ג (1713), לאחר פטירת הרב וידאל והרב שמואל הצרפתי, כיהן כדיין יחידי במקנס. היה רגיש מאוד לסבלו של הציבור, פעל לרווחת היהודים וביתו היה פתוח לפני כל שואל ומר נפש. מלומד בניסים. כונה 'רבי אל-כביר' (רבינו הגדול בערבית). מושל המדינה אסר את רבינו כיוון שרצה שיפדו אותו בממון רב, לאחר שלא עשו כן, הושלך לגוב האריות ולמרות שהיה שם לילה ויום האריות לא הזיקו לו. ידוע שרבינו זכה לגילוי אליהו הנביא. מכל ערי מרוקו פנו אליו בשאלות. עד היום הנשבע על ציונו לשקר- נענש. רבים נושעים גם היום על ציונו ורואים ניסים. נפטר ב-י"ט סיוון ה'תצ"ג (1733). חי כ-77 שנים. ציונו בפאס. מרוב הערצה והערכה הספידו אותו במשך שלושים יום וכן חיברו עליו קינות.

אביו: ר' יעקב בן ר' אברהם. **מרבתי:** ר' וידאל הצרפתי ור' מנחם סרירו. **תלמיד-חבר:** ר' יעקב אבן צור (יעב"ץ). **מתלמידי:** ר' אליהו הצרפתי, ר' שם טוב בן אמוזג. **ילדיו:** ר' חיים, ר' משה ור' עובד. **מספריו:** **מינחת יהודה**- דרשות על התורה **שיר מכתם**- הלכות שחיטה וטריפות • דיני גט וחליצה • פירוש על מדרש רבה, שו"ת ופסקים.

בימי רבינו קמה במרוקו תנועת עליה לארץ ישראל. בני משפחתה של אישה אחת עלו לארץ ישראל והיא לא עלתה איתם, כי באותו הזמן בעלה היה בבית האסורים בעקבות עליה של הערבים שסיפרו עליו שקנה חפצי זהב גנובים. לאחר כשלושה חודשים, לאחר העברת שוחד עצום, שוחרר הבעל. האישה בעיקשה להיות עם בני משפחתה, ניסתה לשכנע את בעלה לעלות ארצה אולם הוא לא הסכים. היא החליטה להערים עליו ולהפליג לארץ לבד כדי להיות עם בני משפחתה, כיוון שידעה שבעלה לא היה מסכים לכך.

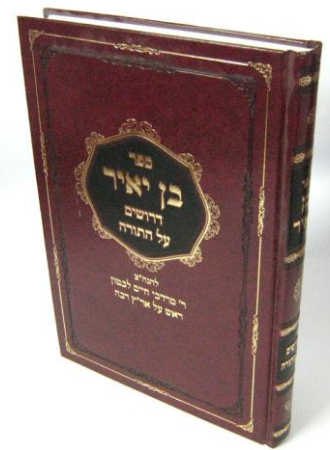
היא המתינה מספר ימים ולאחר מכן פנתה אליו ואמרה: "יהודי מעיר צפרו בא לחפש אותך וכאשר אמרתי לו שאתה נמצא בחנות, אמר לי שהוא ממחר ללכת לדרכו ומסר לך דרישת שלום ממכנאס מאת אהובך הצורף, וכן הוא מבקש ממך לנסוע מחר עם סחורתך, כי יש לה דרישה גדולה". לאחר שבעלה נסע עם השיירה הראשונה לשם, עלתה האישה עם שיירה לטאנכיר ומצאה מקום בספינה המפליגה לארץ. כשהגיע בעלה למכנאס, ראה כי הכול שקר וחזר לפאס. אולם כאן גילה לתדהמתו כי אשתו נעלמה.

לאחר חקירה ודרישה גילה, כי היא עלתה לארץ לאחר שהערימה עליו. מרוב צער נפל למרה שחורה ותוך שנה תם כל כספו. הוא נאלץ למכור את כלי ביתו עד שנעשה בעל חוב. בצר לו, הלך לרבינו וסיפר, מה שאירע לו. הצדיק אמר לו שישב למחרת ובינתיים חשב על בעיה זו ולא מצא שום תקנה רק שילך אחרי אשתו לארץ ישראל. לצורך זה כמובן צריך כסף רב להוצאות הדרך עבורו ועבור ילדיו והוא בעצמו כרגע בעל חוב, ואין לו מאומה.

למחרת הגיע האיש ורבינו אמר לו: "**בני, שום תרופה לא מצאתי לך. אך הראו לי מן השמיים, כי היום תיושע על ידי צער גדול בגוף.**" הסתובב היהודי ברחובות ולפתע הבחין בו משרתו של שר העיר, שֶׁחָפֵּשׂ אחריו, והוא הביאו לשר. כשהגיע לשם מצא ערבי אחד, שקבל עליו לפני השר, והאשים כי מידעונו מכר לו חפצי זהב, ועתה כשרצה למכרם נמצאו של נחושת ולא של זהב. והביא את החפצים לפניו. התבונן האיש ואמר: "**אמת מרת' לך הרבה חפצים, אבל לא את אלו.**" כעס השר על היהודי, וציווה את עבדיו להלקות אותו חמישים מלקות. הם עשו כן, והיהודי צועק ובוכה ומתחנן ואין מרחם.

מחמת המכות היהודי התעלף ונפל ארצה. כשראה זאת השר, פחד פן ימות, וציווה להוליכו מהר לביתו. קם השר ממקומו ובהלה להיכנס לביתו, כדי לתלות את מה שאירע בעבדיו המכים, שמת היהודי תחת השבט באכזריותם. כשקם השר בחיפזון, נפל מחיקו כיס של מאה זהובים, ונכרך בבגדי היהודי שהיו מונחים בארץ. העבדים תיכף שמו את היהודי בתוך מחצלת עם בגדיו, כשהם כרוכים, והוליכוהו לביתו והניחו אותו שם וברחו להם.

כשהתעורר מעלפונו, רצה ללבוש את בגדיו, ומצא בהם את כיס הזהובים, ושמח מאוד. השר, חיפש את כיס הזהובים ולא מצא, וחשד בעבדיו. כששמעו את טענותיו, כדי להציל את עצמם, העבדים סיפרו שראו את הערבי התובע לוקח את כיס הזהובים. השר האמין להם, **ושלח אחריו ואיים עליו, שאם לא יחזיר את הכיס, יעשה בו מה שעשה ביהודי.** הערבי הודה מהפחד, במה שלא גנב, ונתן מאה זהובים. מידעונו סיפר לרב את אשר נעשה, וענה לו הרב כי הזהובים הם קנס מהגוי המעליל עליו, ועכשיו ימהר לעלות לארץ עם ילדיו. לאחר שלושה ימים היהודי הפליג, ולאחר שהגיע לארץ מצא את אשתו והיא חזרה אליו.

הגאון הרב חיים מרדכי לבטון זצ"ל - נולד בעיר חאלב שבסוריה בשנת ה'תק"מ (1780). לפניו נולדו ארבעה-עשר ילדים להוריו, וכולם נפטרו ל"ע בדמי ימיהם. מספרים, שמטרוניתא אחת קראה לאביו, ר' חלפון לצורך עסק מסוים ובאמצע השיחה התחילה להסיתו לדבר עבירה. כשראה שכלתה אליו הרעה, הפיל עצמו לארץ מביתה, שהיה במקום גבוה, ונעשה לו נס, שקם והלך לביתו בריא וחזק. בלילה ההוא הראו לו בחלום שיוולד לו בן צדיק וחסיד שהעולם כולו ייהנה מאור תורתו, וזהו ר' חיים מרדכי.

עוד בהיותו רך בשנים, לקח אותו אביו למלמד תינוקות, כדי שילמדנו את צורת האותיות. כאשר ביקר האב בתלמוד תורה, ושאל על בנו. ענה המלמד: "בנך קטן כדי להעמיס עליו את לימוד האותיות". להפתעת המלמד קרא ר' חלפון לבנו ובהצביעו על האותיות השונות הילד הקטן החל למנות את שמותם ללא כל טעויות. המלמד החל ללמדו ולא עברו ימים רבים, וכבר ידע הילד לקרוא חומש כהלכתו. אחר שמילא כרסו בש"ס ובפוסקים והתמנה לכהן כדיין בעירו.

בשנת ה'תרי"ח (1858) התמנה לרבה הראשי של חאלב שבסוריה וכיהן בתפקיד זה עד פטירתו. מגדולי חכמי ארם צובא. התפרסם בחוכמתו וביושר דינו. יהודים ורבים רבים פנו אליו. **מלומד בניסים. ענוותן. בעל רוח-הקודש.** במשך שנים רבות נהג לחלק צדקות רבות. הממשל התורכי רצה להעניק לרב הראשי אות כבוד כהוקרה על פעולתו לטובת בני עמו ולטובת הכלל. **לאחר הפצרות רבות הסכים לקבל את אות הכבוד, אך לא ענד אותו אלא גנזו בארון.**

נפטר ב-כ' סיוון ה'תרכ"ט (1869). חי כ-89 שנים. נקבר במערת הצדיקים (המכונה 'מלכבי') הסמוכה לבית הכנסת ונכנסים לה מחצר בית דיין. כשלושים שנים לאחר פטירתו, באחד מהימים נפטר אחד מגדולי ורבני ארם צובא וביקש כי יכרו את קברו ליד ציונו של הצדיק ר' מרדכי. **תוך כדי כריית הקבר ארעה מפולת אבנים ונתגלה קברו של הצדיק. לתדהמת הנוכחים גופו היה שלם וטהור, כביום שבו נפטר לבית-עולמו.**

אביו: ר' חלפון. **בניו:** ר' חלפון (נפטר בחיי אביו), ר' אליעזר, ר' יוסף (מאשתו הראשונה, לעת זקנתו עלה לירושלים והיה מחכמי ישיבת המקובלים 'בית אל'). **בתו:** מאשתו מזווג שני, נישאה לר' משה סוויד. **מספריו:** **ינוכח השולחן- שו"ת** על ארבעת חלקי ש"ע. **בן יאיר- דרושים** על התורה • שבחי המהר"ם (תיאור תולדותיו ומפותיו שנכתב ע"י ינו, הרב יו"ט ידיד הלוי) **ידבש וחלב תחת לשונך פיטוס:** מה נכבד.

שאחד החכמים רצה לשדך את בתו, **חייב אותו רבנו לתת נדוניה בסך חמישים לירות זהב**, סכום נכבד שלא היה באפשרותו, אמר לו החכם: "הרי רבנו יודע את מצבי היטב, וסכום זה הוא למעלה מאפשרותי", השיבו רבנו: "אל תדאג, לבתך יש את החלק שלה **ותבטח בקב"ה שהוא יזמין לך את הכסף**", החכם בטח על ה' ועל דברי רבינו וחתם על שטר השידוכים והתחייב לשלם את הסכום הזה,

בינתיים התקרבו ימי החופה, והחתן בא לחמיו לקבל את הכסף, החכם מרוב צער פנה לבית רבנו וסיפר לו, שהגיעו ימי התשלומים ואין בידו מאומה, התחיל רבנו לדבר על לבו דברי חיזוק וביטחון, שבקרוב תהיה לו ישועה, החכם יצא מבית רבנו בלב שבור ובתקווה, שה' יעזור לו, כך התקרבו הימים למועד, שנקבע לערוך את החופה ולרש אין כל, והחתן שואל מפעם לפעם היכן הכסף שהתחייב.

כשהגיעו הימים הקרובים לחופה, והנה בא שכנו הנוכרי לבית החכם. כששמע את קול דפיקות הנוכרי בפתח ביתו, **התחיל להיאנח בשיברון לב**, כי השכן הזה היה נוהג מפעם לפעם לבוא לבית החכם ולקבל ממנו הלוואות ומעולם לא החזיר אותם, **ולא הייתה לפניו ברירה מפחדו מהנוכרי והמשיך להלוות לו, והנה עכשיו אחר שהוא מחכה וחוסך כל פרוטה נוסף לו צער הנוכרי.**

כשנכנס הנוכרי קיבל אותו על כורחו בסבר פנים יפות. אמר לו הנוכרי: "הנה אתה אדם טוב וישר שהילוות לי כסף מפעם לפעם, ועתה עשיתי חשבון מכל הכספים שלוותי ממך עד היום ויצא לי **החשבון חמישים לירות זהב, והפעם באתי לשלם לך את כל החוב, שאני חייב לך**", הוציא את הכסף מכיסו ומסרו בידי החכם. הלה לא האמין עדיין למראה עיניו, לקח את הכסף בשמחה והלך תחלה לבית רבנו לספר לו על הנס הגדול, שקרה לו בזכותו, אמר לו רבנו: "הלא אמרתי לך, שתשועת ה' כהרף עין, ומסר הכסף לחתנו".

מספר ר"א בר"י יו"ט ידיד הלוי על עובדה מפליאה נוספת, שבאחד הלילות בלכת הרב כמנהגו בחצות הלילה, ראו אותו חבורה של שודדים שכורים שהיה לבוש בבגדים נאים כיאה לראש הרבנים **והחליטו ביניהם להתנפל עליו ולקחת ממנו כל אשר יש לו עם בגדיו.** הזקן שבחבורת השודדים אמר להם: "ביד אחת אני גומר אתו", ובאמירה זו התקרב לרב ועמד, התחילו חבריו לצעוק עליו, מדוע עומד ואינו ממשיך אמר להם: "איני מסוגל ואיני יודע מדוע", מיד בא השני והרים ידו ואף הוא יבשה ידו ונשארה זקופה, רבנו לא ידע ולא הרגיש מכל זה והמשיך כדרכו לבית-הכנסת.

בינתיים האיר היום והתחילו אנשים להסתודד סביב השודדים, והשודדים לא יכלו לפצות פה, בחזרתו משם, כשהיה הולך כדרכו רמזו השודדים על הרב בכדי שיבינו שבגללו נעשה הדבר, מיד באה משלחת מחברי השודדים לרב וסיפרו לו את האמת, ושכך קרה לחבריהם, ואין מי שיושיע אותם, הם נפלו על ברכי הרב לבקש סליחתו, ציווה עליהם הרב, שלא ישוּבו עוד למלאכה זו של גזילה וכשקבלו עליהם, אמר הרב: **"מי שאינו יכול ללכת- ילך, וזה שידו זקופה- תרד"**, ובאותו הרגע כך היה, ונתקדש שם שמים ברבים בין בישראל ובין אצל הנכרים.

מנהג ידוע בארם צובה לקום בליל שבת ולזמר בקשות מהמשוררים הקדמונים ומר' ישראל נג'ארה ועוד, ואף רבנו חבר את הפזמון הידוע "מה נכבד היום מימים", אחד השרים שהיה ביתו סמוך לבית הכנסת גזר עליהם, שיפסיקו לזמר כי זה מפריע לו לישון, **ואם לאו- יהרוג אותם.** והיה לו הכוח לכך, באו אצל רבנו שיורה להם מה לעשות, אמר להם, שלא יבטלו מנהג קדוש ושלא יפחדו כלל, **וביום שבת בבקר אחר הבקשות מת השר והוציאוהו לקבורה.**

רבי צבי הירש פיליב הידוע כמגיד מנדבורנא זצ"ל - נולד בשנת ר'ת"ק (1740). עוד בצעירותו רכש רכש לו לימודים נעלים להבין בגפ"ת יתר על כל בני גילו. בראות אביו כן הביאו לפני הבעש"ט הק' זכה לחיבה יתירה ממנו וברכו שיהיה לגדול ולמנהיג בתורה. כשגדל, ינק מתורתו של המגיד ממזריטש אולם לאחר פטירת המגיד, שאיפה עזה קיננה בקרבו להתקרב לר' יחיאל מיכל מזלוטשוב, בהיותו עני מרוד לא יכול היה לבצע זאת מחוסר מעות לצורכי הנסיעה, אך כאשר בעל הבית אצלו שימש כמלמד השיא את בנו בזלוטשוב, הסכים הוא לקחת עמו את ר' צבי לחתונה, ואז התקרב לר' יחיאל מיכל והיה ראש וראשון לגדולי תלמידיו (שלמדו ממנו גם את תורת הסוד).

עם הגיעו לפרק האיש מקדש כבר יצא שמו בעולם. התחתן במונקאטש (עם בתו של אחד מנכבדי העיר) אולם אך לאחר מעט זמן התאלמן ושב לגליציה ונבחר להיות מגיד משרים בקהילת דולינא (אוקראינה), ושמו הלך לפניו כחכם עצום וחרף ביותר, ואף העמיד שם תלמידים שלימים נתפרסמו כגדולי הדור. לאחר פטירת רבה של דולינא, הגה"צ רבי אברהם נח הלוי (בעל זריזותא דאברהם) עבר לנדבורנא בה שימש כמגיד משרים עד יומו האחרון. **גאון בנגלה ובנסתר. בעל רוח-הקודש. רבים פנו אליו ונושעו. מלומד בניסים.** נפטר ב-כ' סיוון ה'תקס"ב (1802). חי כ-62 שנים. ציונו בנדבורנא. חתנו ר' יצחק מראדוויל מילא את מקומו בנדבורנא.

אביו: ר' שלום זליג (בעל 'דברי שלום', גאון ובקי בכל מכמנה התורה ויחוסו מגיע עד צאצאי רש"י הקדוש). **מרבתי:** ר' ישראל בעל שם-טוב, ר' דב בער (המגיד ממזריטש), ר' יחיאל מיכל (מזלוטשוב). **מתלמידיו:** ר' צבי הירש (בעל ה'עטרת צבי' מזידיטשוב- שר בית הזוהר), ר' יצחק לנדמן (אב"ד ויז'ניץ), ר' אברהם דוד (מבוטשאטש), ר' צבי הירש (מדליטין), ר' משולם נתן מרגליות (מו"צ בברדיצ'ב), ר' חיים ירוחם הלוי (בעמ"ח "בית הלוי"), ר' מנחם מנדל מקוסוב. **נשותיו:** בתו של אחד מנכבדי העיר מונקאטש (זיווג ראשון- אולם היא נפטרה תקופה קצרה לאחר נישואיו ולא היה ממנה פרי בטן), מרת צפורה דבורה (זיווג שני- בת ר' אלימלך הורושבסקי מגיד משרים בדראהביטש). **ילדיו:** ר' דוד אריה לייב מנדבורנא מגיד (חתן רבי מאיר בן ר' לוי יצחק מברדיטשוב), ר' משה יחיאל מיכל מגיד. **חתניו:** ר' יצחק מראדוויל (בזיווג"ש וממלא מקומו בנדבורנא), ר' שמואל זנוויל מקאליש, ר' זאב אהרן ווינרב. **מספריו:** **יצמח ה' לצבי- על התורה ועל הגדה של פסח ימילי דאבות- מוסר ישפתי קדושים- על התהילים אלפא ביתא- מוסר.**

בזמן שרבינו התגורר בנדבורנא, נהג הצדיק להתפלל בחדרו הפרטי, ומסופר, שהיה איש חסיד ר' אייזיק שמו מעיר דאלינא, שהיה נוהג לבוא מפעם בפעם לצדיק, והיה דרכו לילך דרך הכפרים, וסמוך לשם יש שם יער קטן, שקורין 'חאטשים', והיה דרכו היער, והנה בבית המדרש של המגיד היה דרכם להמתין לרבינו בשעת קריאת שמע כחמש דקות, עד שסיים.

פעם אחת המתין לרבינו במשך רבע שעה ויותר, ולא סיים קריאת שמע, והביטו דרך חור המנעול וראו את הצמח ה' לצבי שוכב בפישוט ידים ורגלים, ואומר את הפסוק: **"תפל עליהם אימתה ופחדו"** (שמות טו, טז) וחוזר על זה הפסוק הרבה פעמים, ואמר: "בוודאי לא דבר ריק הוא, ובעוד זמן מה יתברר העניין", ולאחר כשעה אחר התפילה הגיע ר' אייזיק מאלינא הנ"ל וסיפר, כי כאשר עבר ביער הגיח מולו **גזלן ואחז בידו גרזן כדי להורגו**, והגביה הלה את הגרזן, ולא היה יכול לזוז ממקומו והוריד את ידו ויכל לזוז, וכן היה כמה פעמים, שהלך וחזר עוד פעם כדי להרגו ולא היה יכול לזוז, ואחר כך הלך הגזלן ממנו, והוא הלך לדרכו, ובררו מתי היה הדבר, ואמרו אליו: **"דע לך, כי רבינו הציל אותך מיד הגזלן, והיה זה בשעת קריאת שמע"**.

בתחילת שנת ה'תקס"ב, שנת הסתלקותו, חלה רבינו ונחלש מיום ליום. וכה מסופר בספר אבן שתיה "בשנת הסתלקותו נסע אליו הרה"ק רבי מנחם מנדל מקאסוב לשבת שובה, והיה מתפלל אצלו בימים הנוראים, בשבת בצהריים נחלש הרב מאוד, והיה שוכב על מטתו, ואחרי הימים הנוראים סמך ידיו על ראש תלמידו רבינו הק' ה'אהבת שלום' מקאסוב, ויבחר בו להיות ממלא מקומו ברבנות אחר פטירתו, ועל פיו יצאו כל אנשי שלומו הקשורים אליו, ויצו עליו, שמעתה ילון בבית מדרשו הסמוך לחדרו, ובכל לילה ולילה כחצות היה בא אצלו, ומסר לו כל הנחוץ, בתחילה פחד מאוד הרה"ק רבי מנחם מנדל ללון שם לבדו, **יען כי ראה כמה נפשות, שבאו אל המגיד הק' מהעולם העליון לתקנו, עד כי למד עמו גם דבר הזה, והרגל נעשה טבע, ככה חלף בערך חצי שנה"**.

עוד על גודל רוח הקודש, שהופיעה בבית מדרשו של רבינו, כאשר עיניו צופות למרחוק ניתן ללמוד מהסיפור על התקופה, שבה הסתופף בצל רבינו תלמידו הרה"ק רבי מנחם מנדל מקאסוב זיע"א בעל 'אהבת שלום': אירע פעם, כי בעת ששבת רבינו בחדרו הפנימי, ישב ה'אהבת שלום' בחדר הקדמי של רבו, נכנס יהודי וביקש, כי רצונו להיכנס לרבינו עם פתקא (קוויטל) כנהוג, והיות שלא היה יודע לכתוב בלשון הקודש, ביקש מר' מנחם מנדל, אם מוכן הוא לעשות טובה לו ולכתוב לו הקוויטל, ה'אהבת שלום' נענה לבקשתו, ובסבר פנים יפות כתב לו הפתקא, ובה תינה בעיותיו וצרותיו, כשנכנס אל הקודש פנימה והגיש הפתקא, שאלו רבינו: "מפני מה באת אליי?", השיב הלה: "כי בקשתו לקבל ברכת רבינו על כל הפרטים שרשום בקוויטל", השיב לו רבינו: **"הרי אין צורך בברכתך, כבר נושעת בעת כתיבת הקוויטל ע"י הכותב"**.

הרב שמעון סופר הי"ד זצ"ל - נולד ב-כ"ח באייר ה'תרי" (1850) בעיר פרשבורג. משחר ילדותו הצטיין בשקידתו הנפלאה בתורה וכן ניכרו בו אותות קדושה וטהרה. 'רבינו שמעון הצדיק' כונה ע"י בני דורו. בשנת ה'תרי"ל (1870) לאחר שנישא לראשונה למד תורה בקליינוורדין בתמיכת חותנו. לאחר כשנתיים אשתו נפטרה ל"ע והוא נותר לבדו עם בת יחידה שנולדה מאישה זו. לאחר שנישא בשנית התיישב באוקראינה, באומן ובקייב (רוסיה), שם נודע כאחד מגדולי התורה. **חכמי העיר בהכירם את גדולתו ביקשו על אף גילו הצעיר להושיבו על כסא הרבנות בעיר, אך רבינו בענוותנותו סירב בדבר.**

בשנת ה'תרל"ד (1874) עבר לעיר קראקוב ולמד אצל דודו, בעל 'מכתב סופר'. בשנת ה'תרל"ו (1876) חזר לעיר פרשבורג והחל להוציא את כתבי אביו וכתבי סבו ר' משה. בשנת ה'תרמ"א (1880) החל לכהן כרב העיר ערלוי (אָגֶר) שבהונגריה, **שם כיהן כרב במשך שישים וארבע שנים**. עמד בראש ישיבה גדולה בעיר, שאליה הגיעו תלמידים רבים מכל רחבי הונגריה ומחוץ.

לא נעשה דבר קטן וגדול מבלי להיוועץ בדעתו. קהילות גדולות כבודאפשט, סטמאר, אונגוואר הציעו את כסא הרבנות, אך רבינו סירב לעזוב מקום שבתו. זהירותו הרבה בדקדוקי מצוות היא מן המפורסמות. בנה בית קטן, כדי שיתחייב במצוות מעקה. **שמו יצא כאיש קדוש, בעל מופת, פועל-ישועות. רבים מכל קצות הארץ פנו אליו ונושעו.** נרצח בשואה עם בני קהילתו ומשפחתו ב- כ' בסיון ה'תש"ד (1944). חי כ-95 שנים.

סבו: הגאון ר' משה סופר (ה'חתם סופר'). **אביו:** הגאון ר' אברהם שמואל בנימין סופר (ה'כתב סופר'). **מרבותיו:** הגאון ר' שמעון סופר (דודו, בן ה'חת"ם סופר, שימש כרב העיר בקראקוב ובעל 'מכתב סופר'). **נשותיו:** מרת אסתר פריד מקהילת קליינווארדיין בהונגריה (זיווג ראשון- בת ר' יצחק פריד), בת דודתו (זיווג שני- בת ר' חיים שמואל בירנבוים מח"ס 'רחש לבב'), בת דודו ר' בנימין שפיצר (זיווג שלישי- נישא בשנת ה'תרל"ו. ממנה נולדו לו 13 ילדים). **מילדיו:** מרת גיטל פרנקל מבודפשט, ר' עקיבא מלבוב, מרת שרה דייטש הי"ד, ר' שמואל חיים הי"ד (רב העיר זאגרב), ר' משה הי"ד (דיין בערלוי, מח"ס שו"ת 'יד סופר'), ר' יעקב בנימין הי"ד מאוהיעל, מרת רבקה פאשקוס, ר' זלמן, מרת סרח פולק הי"ד, ר' אברהם (מוציא לאור ספרי המאירי), מרת חווה לאה ווייס הי"ד, מרת רחל רוזנבלט הי"ד, מרת רייזה קליין הי"ד, הילדים רוזא ושלמה (נפטרו בילדותם). **מספריו:** **ישו"ת התעוררות תשובה- ארבעה חלקים ישיר מעון- על התורה** (בענוותנותו פרסם את ספריו בעילום שם ואף הוסיף בראש כל עמוד 'אין לסמוך על הוראה זו כלל').

נצות הליל כבר עבר. פניה אדומות ונפוחות מבכי, מידי פעם נושאת עיניה למרום והדמעות אינן פוסקות מלזלוג. בידה החזיקה פיסת נייר, עליו נכתבו מספר שורות. **"שולחים אותי לחזית!"** כך פתח את המכתב, ששלח בערל לאשתו. הימים ימי מלחמת העולם הראשונה, שנת "ותרע"ד הארץ". בערל גויס כמה שבועות קודם לכן לצבא ההונגרי, המגויסים נשלחו למחנה אימונים, עברו אימונים קשים. באותם ימים הייתה החזית אזור הלחימה ממש, בו נלחמו אחד מול אחד עד טיפת הדם האחרונה בחירוף נפש, כלי שריון ופלדה לא היו בזמנים ההם. אדם שנשלח לחזית ידע היטב לאן פניו מועדות, הוא היה נפרד ממשפחתו וכל קרוביו, בהנחה שזו הפרידה האחרונה עלי אדמות.

בפסקה השנייה ביקש ממנה "גדלי את הילדים, האוצרות שלנו בדרכי אבותינו בדרך הסלולה לנו – דרך התורה והיראה" מעין צוואה לפני דרכו האחרונה. "מי יגדל את שבעת הילדים הקטנים שבבית? כמה מסכנים ואומללים הם", חשבה בליבה. בפסקה האחרונה כתב בעלה: "אם יתאפשר, אנא סעי אל רבה של ערלוי ר' שמעון סופר, הידוע כצדיק גדול ופועל ישועות, והפצירי בו לברכני שאשתחרר מהצבא...". כל הלילה ישבה ולא עצמה עין לרגע. התפילות נמהלו עם הדמעות.

אך הפציע השחר, יצאה מביתה לעבר תחנת הרכבת הנוסעת לערלוי. הרכבת הייתה עמוסה בחיילים הונגריים לבושי מדים שעשו דרכם למחנות הצבא, זלדה התיישבה בפנית הקרון. בהגיעה לערלוי, הפנו אותה יהודי המקום לבית רבינו. זלדה המתינה מעט ומיד הכניסוה אל חדרו, בטרם פצתה פיה, התקשרו עיניה בדמעות והיא הצליחה להשחיל זעקה קורעת לב "רבי, רחמנות...". יותר לא הצליחה להוציא מפיה.

רבינו הרגיעה ולבסוף הצליחה להוציא את בקשתה היחידה- להשיב את בעלה הביתה ולהחזיר את השלווה והשמחה לביתם הדל ולשבעת ילדיהם. שמע הרבי ואמר בקול רגוע ושקט "אל תדאגי בתי, סעי בחזרה לביתך בלב שקט ושמח, התפילות והדמעות הרעידו עולמות, והגיעו עד כיסא הכבוד, בעזרת ה' כשאת תרדי מהרכבת בעירך, באותה שעה בדיוק יעלה בעלך על הרכבת, המוליכה לביתכם".

דברי הרבי היו כטל תחיה. היא הודתה לרבי מעומק ליבה ויצאה לשוב לביתה, כשהיא מחוזקת מאושרת מדבריו. עלתה זלדה על הרכבת הנוסעת לעיר מגוריה, ומשירדה הביטה בהתרגשות על שעונה, שהראה על השעה שמונה בדיוק. היא נצרה בזכרונה את השעה, והאמינה בכל ליבה בתמימות, כי ברגע זה בדיוק דרכה כף רגלו של בעלה על הרכבת, שתחזירו בשלום לביתו.

גם בלילה זה לא נתנה שינה לעיניה, היא ישבה להודות לבורא עולם על חסדו הגדול, שעשה עימה עם בעלה ועם שבעת ילדיהם, הפעם היו אלו דמעות של שמחה, והיא ציפתה כל הלילה לבואו של בעלה, מאמינה בכל מילה, שאמר הצדיק. בשעות הבוקר נשמע סיבוב של מפתח ומנעול הדלת נפתח. בפתח הופיע בעלה, כפי שבירך הצדיק. לפני שהספיקה לספר לבעלה את אשר התרחש מאז שקיבלה את מכתבו, **הבחינה בשלפוחיות אדומות שכיסו את פניו, ומתוך בהלה שאלה: "מה קרה לפניך, שהשתנו כל כך מאז עזבת את הבית?"**

השיב בעלה "לפני יומיים נלקחנו פלוגה של מאות חיילים לחזית, לפנות ערב הגענו למחנה צבאי קרוב לחזית, קולות הירי והנפץ נשמעו בכל הסביבה, לפני היציאה לשטח הגיע רופא צבאי לבדוק בפעם האחרונה את כושרם הגופני של החיילים לפני יציאתם לקרב. ברגע שנכנסתי לחדר, הביט בי הרופא במבט רציני. הוא פנה אליי בהיסוס ושאל: "אתה תמיד נראה כך?", לא הבנתי למה כוונתו... "כן" השבתי לפי תומי.

הוא הביט מקרוב על פני, ולתדהמתו שלף דף צבאי ובו ציין, כי אני פטור משירותי הצבאי לאלתר. יצאתי, כמי שאינו מאמין למה שעובר עליו וחזרתי ברכבת". "באיזה שעה היה זה?" שאלה בהתפעלות, בחשבון קצר של הזמנים שחלפו, אמר לה בעלה, כי השעה הייתה... שמונה בערב בדיוק! ברגע בו ירדה היא מהרכבת בעיר מגוריה, עלה בעלה על הרכבת שהוליכה לביתו. ולא נפל כחוט שיערה מדברי הצדיק.

המקובל הגאון הרב משה אזגורי זצ"ל - נולד בשנת ה'תר"ך לערך (1860) בכפר יונילן שבמחוז תילוואת שבהרי האטלס (מרוקו). כבר בגיל צעיר בלט בכישרונותיו המיוחדים, וניכר כי לגדולות נועד. שקידתו והתמדתו בתורה, לצד נועם הליכותיו יעדו לו עתיד מזהיר. בהיותו כבן שנים-עשרה שנים בלבד נפטר אביו, ודודו ר' דוד הכהן שהיה ת"ח וגדול בהוראה ריחם עליו, לקח אותו לביתו ודאג לו לכל מחסורו ברוחניות ובגשמיות וגידל אותו כבנו. רבינו התברך כשהיה אצל דודו מפי המקובל האלוקי רבי יעקב אביחצירא (ה'אביר יעקב') זיע"א, שיזכה להאיר את עיני ישראל בתורה.

ברכת הצדיק התקיימה במלואה ורבינו עלה והתעלה בתורה ובחסידות עד שנבחר לשמש כאב בית הדין של מחוז תילוואת, והפך למנהיגם של יהודי הכפרים ממראכש ועד עמק הדרעא. שמו של רבינו הלך לפניו, והוא היה מכובד מאוד בפי חכמי דורו. בנוסף הועמד בראש הישיבה הגדולה 'אנגלז ביונילן' עם המקובל ר' דוד פרץ זצ"ל (מח"ס 'מגן דוד', שהיה גדול בתורת הנגלה והנסתר ומפורסם במופתים). יחד הם זכו להעמיד תלמידים רבים. כל ימיו נהג בחסידות ובפרישות. מעולם הוא לא ויתר על מנהגו לטבול, ואף בימות החורף הקרים כשנאלץ לשבור את מי הנהר הקפואים. היה צם וכן עודד את היראים לצום 'תענית הפסקה' (תענית ממוצ"ש עד הקידוש של שבת לאחר מכן. שישה ימים רצופים! באותם הזמנים תענית זו היתה נהוגה בקרב רבים מיהודי מרוקו ואף אצל הנשים הצדקניות). הקים קרן בשם 'הכנסת כלה' עליה היה אחראי ואסף כספים עבורה. קרן נוספת שהקים נקראה בשם 'קמחא דפסחא' שעליה פיקח ואף השתתף בה באופן אישי החל מזריעת החיטים וקצירתן ועד לחלוקת המצות לעניים. גאון בנגלה ובנסתר. ענוותן מופלאה. נפטר ב-כ"ב סיוון ה'תש"א (1941). חי כ-81 שנים. נקבר בכפר תילוואת ב-כ"ט סיוון ה'תש"ע (2010) לאחר שהיה חשש כבד לקברו של הצדיק הועלה במבצע מורכב לארץ ולאחר שהוציאו את גופו הטהור והשלם נקבר במושב תירוש. בנו, ר' מאיר מילא את מקומו.

אביו: הצדיק המפורסם ר' יוסף. **אימו:** מרת סעדה. **מרביתיו:** דודו, הגאון ר' דוד הכהן (מגדולי הפוסקים בדורו). **מתלמידיו:** הגאונים ר' רפאל בוסקילה, ר' יוסף פרץ, החסיד ר' שמעון הכהן, ר' יוסף אזגורי (זכה לגילוי אליהו הנביא), ר' שמעון דרעי (אחיו מאמו של רבינו). **ילדיו:** ר' מאיר (ממלא מקום אביו בהנהגת הקהילה במרוקו, וכן לאחר עלייתו לארץ בנתיבות), ר' רפאל החסיד, ר' ניסים (רב מושב תירוש). **מספריו:** יורים משה - סודות וחיידושי תורה, מדרשים ודרשות, ופיוטים רבים.

באחד הימים הגיע ה'אביר יעקב' הגה"ק רבי יעקב אביחצירא זיע"א לכפר יונילן. הצדיק התארח אצל ר' דוד הכהן, הבית בו אימצו את רבינו. ה'אביר יעקב' זיע"א הביט בעיניו הקדושות בנער משה, עורר את התפעלותו ושאל: "למי הנער הזה?". ר' דוד סיפר כי הילד התייתם לאחרונה מאביו ומאז הוא מגדל אותו בביתו. באותה הזדמנות ביקש שיברך את הנער. ה'אביר יעקב' כיבד את הנער משה בחתיכת סוכר, בירך אותו והבטיח לו כי יגדל בתורה ויזכה להיות גדול בתורה ויאיר את עיני ישראל. ואכן במשך השנים ברכתו של ה'אביר יעקב' התקיימה במלואה.

על גדולתו של רבינו סיפר תלמידו ר' רפאל בוסקילה זצ"ל כי פעם בשיעור גמרא, בעת שלמדו את דברי האמורא שמואל שאמר: "נהירין לי שבילי דשמיא כשבילי דנהרדעא" (ברכות נח:). אמר ר' משה בענווה בלשון ערבית "בנדימל", רוצה לומר: "וכי רק הוא רואה אותם? והלא גם אנחנו רואים אותם..." למעשה רבינו לא הבין: "מה החידוש פה, שהיה האמורא שמואל היה צריך לספר לנו זאת?".

לשם מימון הוצאות הישיבה, רבינו היה יוצא לסחור בעונת האגוזים. באחת הפעמים נסע יחד עם סוחר ממולח לכפר סמוך כדי לרכוש כמות גדולה של אגוזים. במעמד הקנייה, התחלקו ביניהם ר' משה והסוחר במטלת ספירת האגוזים. בסופה שילמו למוכר הערבי את כספו. בדרך חזרה ליונילן, שח הסוחר אודות הקניה המוצלחת ואמר לרב: "לו הייתי סוחר על הספירה המדוקדקת של רבינו לא היינו מרוויחים היום מאומה". כשהבין רבינו כי הסוחר רימה בספירה, הוא נחרד עד עמקי נשמתו וציווה להשיב מיד את הגזלה. כאשר הסוחר הודה על רמאותו בפני המוכר הערבי, הלה נדהם מיושרו של הרב והודיע כי הוא מוותר על כספו. אולם רבינו עמד איתן בדעתו כי אינו מוכן שיהיה ברשותו כסף גזול, ובכך גרם לקידוש ה' גדול.

את דבר פטירתו סיפרו אנשים שעדיין היו נוכחים בהלוויה במושב תירוש לאחר שהעלו את עצמותיו הטהורות. הם זוכרים כי בילדותם, ביום כ"ב סיוון ה'תש"א נפטר רבינו. קודם פטירתו אסף הצדיק את בני קהילתו סביב מיטתו ונפרד מהן בדברי מוסר והתעוררות, במילותיו האחרונות אמר לסובבים כי ברוכותיו נמצאים ב'מיטה' שלו, וכל אדם הזקוק לישועה או ברכה לא יושב ריקם כשיאחז את ה'מיטה'. ואכן רבים מהם מספרים כי לאחר פטירתו של הרב זצ"ל זכו להיוושע וראו ברכות בזכות המיטה.

בנו, הגאון ר' ניסים ונינו של הצדיק ר' חנניה טיפלו בהעלאת עצמות הצדיק לארץ ישראל. לשם כך הוכנו אנשים שיטפלו בכל הנושא. באולם ההספדים ברחבה בכניסה לבית העלמין במושב תירוש הגיעו גדולי הדור להספידו כראוי לתלמיד חכם עצום כמוהו. בין המספידים הגיעו הרה"ג רבי יצחק הכהן (רבה של שכונת שמואל הנביא בירושלים), האדמו"ר רבי יחיאל אבוחצירא (רבה של רמלה), הגאון רבי חיים סויסה (מח"ס 'מנחת ערב'), הרה"ג רבי שמעון כהן (ראש ישיבת 'תורה אור' באשדוד), הרה"ג רבי ישראל יפרח (אב"ד בירושלים וחבר ביה"ד הגדול), הרה"ג רבי דוד בניזרי (ראש כולל 'אור החיים' בבית שמש) ועוד רבים. במשך כשעתיים נשאו הרבנים דברי התעוררות במעלת שבחו וגדולתו של הצדיק זצ"ל שעצמותיו הובאו לקבורה בארץ ישראל בס"ד במבצע מורכב ומיוחד. הצדיק נקבר לאחר חצות היום בערב שבת קודש.

האדמו"ר הרב ישראל מרדכי טברסקי מרחמסטריווקא זצ"ל - נולד ב-ז' סיוון ה'תרפ"ט (1929). נקרא על שם הבעל שם טוב הקדוש (ר' ישראל) ועל שם בן דודו של סבו (ר' מרדכי מזלטיפולי) שנפטר שבועיים לפני לידתו. בהתחלה למד בת"ת 'עץ חיים' בירושלים. בהמשך למד בישיבת 'חיי עולם' ולאחר מכן בישיבת 'שפת אמת'. כבר מילדותו היה מנותק מ'הבלי העולם' ושוקד על התורה הקדושה ולעיתים היה שוכח לאכול וממעט בשינה. לאחר חתונתו המשיך ללמוד בהתמדה שעות ארוכות והיה יכול לשבת קרוב ליממה רצוף בבית המדרש. בצעירותו ייסד את ישיבת 'מאור עיניים'. לאחר פטירת אביו סירב לקבל את האדמו"רות אולם ר' אברהם יהושע העשיל טברסקי ממכנובקה זקן אדמו"רי צ'רנוביל הכריחו לשמש באדמו"רות. גם כשהיה אדמו"ר רוב יומו עסק בלימוד וכך קרא לחסידיו להקדיש את זמנם ללימוד. היה מסיים את הטיש בליל שבת מוקדם ומיד פונה ללימודו, והיה מורה, שמי שרוצה ללמוד שלא יגיע לטיש. רבינו - היה בו הכול: תורה, תפילה, יראת ה', קדושה וטהרה, פרישות, מידות נאצלות, חכמת חיים, אהבה לתורה הק' ללא מיצרים, ענווה מופלאה, בקיאות עצומה בתורה הקדושה והעידו החברותות שלמדו עימו בצעירותו, כי מדי יום ביומו - למד לא פחות מעשר שעות רצופות ללא הפסקה. נפטר ב-כ"ב סיוון ה'תשס"ד (2004). חי כ-75 שנים. ציונו באוהל אדמו"רי רחמסטריווקא בהר הזיתים בירושלים.

אביו: האדמו"ר ר' יוחנן (ר' יוחנטש'ה). **אימו:** מרת רבקה (בת ר' נחמן יוסף ווילהלם).
אשתו: בת ר' סנדר אורי (מצאצאי האדמו"ר ר' צבי אלימלך שפירא מדינוב - בעל ה'בני יששכר').
חברותות: הגאונים ר' אברהם חיים ברים, ר' נטע ציינורט, כ"ק האדמו"ר רשנ"נ מלעלוב, ר' דוד שובקס ור"י וינגרטן. **בנו:** האדמו"ר ר' דוד (האדמו"ר הנוכחי).
חתניו: הגאונים ר' שמואל אבא טברסקי, ר' דוד יצחק יעקב בידרמן, ר' נחמן יוסף. ר' משה אשכנזי, ר' יהושע מנחם שטרן, ר' שלמה טייטלבוים (האדמו"ר מאלסק), ר' בן ציון רבינוביץ' (משפיע בישיבת 'מאור עיניים' ובישיבת 'שערי תורה').

ל הלו ספורים מופלאים, המעובדים מתוך 'שחרית- העיתון הדיגיטלי היומי של הציבור החרדי': רבינו לא הרגיש כל פחיתות כבוד לעשות כל מלאכה המוטלת עליו, גם אם אין זה מדרגתו של אדמו"רים. סיפר אחד מתושבי ארה"ב שכאשר אחד מצאצאי רבינו נסע לארה"ב, וכשהיה שם השכיר את דירתו שבארץ ישראל למשך חודש ימים ורשם לשוכרים מספר טלפון למקרה שתהיה בעיה, והיה זה מספר הטלפון של רבינו בירושלים.

כאשר הגיעו לבית הרגישו שיש בעיה במקרה, ומיד התקשרו למספר הטלפון שהיה בידם, ורבינו ענה בטלפון ואמר לו, שהמקרה לא עובד (הם כמובן לא ידעו עם מי הם מדברים). ענה רבינו, שהוא מיד בא לראות, מה קרה. לאחר כרבע שעה רבינו הגיע לביתם, וראו אדם מבוגר עומד בפתח והכניסו אותו - כי לא הכירו אותו אישית. רבינו ניסה לתקן את המקרה, וכשלא הצליח, התכופף ושכב על הרצפה, כאשר הוא מנסה לבדוק מכל הצדדים היכן התקלה... ולאחר שלא הצליח לתקן, אמר להם, שלא ידאגו, כי הוא כבר יקרא לטכנאי על חשבוננו, ורק בשבת, כאשר הגיע השוכר ל'טיש' של רבינו, הבחין בכך, שאותו 'טכנאי' זקן אינו אלא רבינו...

באחת השנים הראשונות להנהגתו, בא אליו יהודי אחד, שסיפר על מיחושים שונים, שתוקפים אותו, ואמר שבעבר נוטל היה אי אלה גלולות להרגעה - אולם, אלה אזלו, וכבר אינם בהישג יד. הרבי שאלו למקום מגוריו ובירכו בחיממות. בערבו של יום הבחינו תושבי שכונת סנהדריה, מקום מגוריו של אותו יהודי, בדמותו של האדמו"ר מרחמסטריווקא ההולך מבית לבית ומחפש אחר דירת מגוריו של יהודי זה, התברר, שבאותו יום טרח רבינו להשיג למענו את התרופות, ובא להביאן אליו - ולכן חיפש את הכתובת המדויקת...

גם לאחר שהוכתר לאדמו"ר, המשיך רבינו ללכת לבדו ברחוב ללא גבאי, ואף היה מגרש את הנטפלים אליו, כאומר, אני יודע את הדרך לבד, עד שהגאב"ד הגאון רבי יצחק יעקב וייס (בעל ה'מנחת יצחק') זצ"ל הוכיחו על כך ואף אמר לו, שהוא גוזר עליו בגזירת רב, שלא ילך לבדו ברחוב, ומאז לא גירש את הגבאי, ואף מסופר כי נכנס פעם למספרה בשכונת גאולה כהרגלו תמיד - ולא רצה להטריח אחרים שיבואו לספרו, וישב שם יחד עם שאר האנשים, עד שהגיע תורו, ולא הניח לנמצאים שם, שיותרו לו על תורם...

עד סוף ימיו לא הניח, שסובביו יעשו לכבודו. כאשר נערכו תפילות לרפואתו ב'כותל המערבי', בתקופה הראשונה של מחלתו, נסער מכך נוראות ואמר שאינו מבין את המהומה, במה הוא שונה מכל יהודי אחר, למה מרעישים אצלו יותר מכל יהודי אחר הזקוק להיות בריא...

כאשר בנו נסע פעם לחו"ל, ניצל רבינו את העובדה שדירתו ריקה ומצא בה מקום נסתר להגות בתורה הקדושה שעות רבות באין יודעים. הדבר התגלה כאשר לפתע אירעה 'הפסקת חשמל', והשכנים הבחינו בנר הדולק מתוך הבית ה'ריק'...

חתנו הגאון ר' יהושע מנחם שטרן שליט"א סיפר: "לא אשכח, כאשר ביקש פעם מו"ח זי"ע לצאת ולקדש את הלבנה, והיו עננים רבים, והיה צורך להמתין דקה קלה עד שיתבהרו השמיים. באותם רגעים אחדים שב מו"ח אל חדרו ואחד שהציץ פנימה - ראהו לומד ביגיעה בספר חזו"א - הלכות מקוואות".

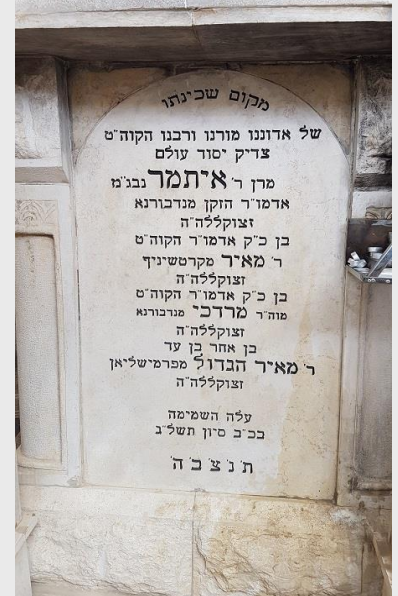
ויפר חתנו הגב"צ רבינוביץ' שליט"א: "זכורני כי בליל פורים היה מו"ח זי"ע שוקד על לימודו כל הלילה, וכלל לא עלה על יצועו באומר, שכדי לקיים מחר את מצוות היום - אינו צריך להיות במלוא כוחותיו, שכן ניתן לקיים 'משלוח מנות' גם מתוך עייפות. ביום הפורים ערך שולחן לקהל והמונים הגיעו להיושע אצלו בכל העיניים, אולם, אחר שהחשיך היום, שוב מיהר כבר לגמרא, אותה אהב מכל החמדות שבעולם והחל לומד בשקיקה שעה אחר שעה, כהולך מדברות, שלא ראה מים זה מכבר, באומר: 'הן כל היום לא למדנו מאומה'."

רבי איתמר רוזנבאום זצ"ל האדמו"ר מנדבורנה- נולד ב-ה תמוז ה'תרמ"ו (1886) בעיר קרטשניף שברומניה. נקרא על שם זקינו הרה"ק רבי איתמר הכהן מטשיזיקוב. בצעירותו לקה בלבו, ואז כתב לו אביו במכתב, שמכונן שנרא ע"ש זקינו שהאריך ימים והיה עשיר, כך הבטיח לו שיאריך ימים ולא יחסר לו כלום, וסיים את מכתבו: **"ודברי ברוח-הקודש נאמרו!"**. וכך אכן היה. עוד בחיי אביו, בהיותו כבן 15 החל לכהן באדמו"רות בצ'רנוביץ' ושם הקים את בית-מדרשו. עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה עבר לוינה ולאחר מכן לקרטשניף. לפני מלחמת העולם השנייה חזר שוב לצ'רנוביץ'.

בימי השואה הוא וכל בני משפחתו ניצלו בנסים גלויים והוא בשנת ה'תש"ח עבר לניו-יורק שבארצות הברית. שם הקים את בית נדבורנה עד עלותו ארצה בשנת ה'תשכ"ט (1969). שם קבע את משכנו בתל-אביב בשכונת יד אליהו. שם יסד את בית-מדרשו 'באר מים חיים', ניהל את חצרו וחסידים רבים נהרו אליו לשמוע את תפילותיו הנרגשות ולהתברך מפיו. נחשב בסוף ימיו לזקן אדמו"רי נדבורנה. **ענוותן. הסתיר את שיעור קומתו מעיני הבריות. בעל רוח-הקודש.** האדמו"ר מגור, רבי ישראל אלטר זצוק"ל, נסע פעמים רבות לתל-אביב כדי להמתיק סוד עם רבנו. פעם כאשר יצא ה'בית-ישראל' מהפגישה עם הצדיק, אמר לאנשים מסביבו: "תכנסו ותראו, איך יהודי צריך להראות!". ביום האחרון לחייו הבחין שאחת מפתילות ציציתיו נקרעה, והבין כי אינו זקוק למצווה זו והכין את עצמו למעבר לעולם הנצח. נפטר בערב שבת קודש, כ"ב בסיון ה'תשל"ג (1973). חי כ-87 שנים. ציונו בהר הזיתים.

אביו: האדמו"ר ר' מאיר מקרטשניף. **סבו:** באדמו"רים ר' ישכר בער ור' מרדכי (הקים את בית נדבורנה). **אשתו:** מרת מלכה רובין (בתו של רבי אשר ישעיה מקולבוסוף). **בניו:** ר' חיים מרדכי, ר' מאיר (רבה הראשי של קובה ורב קהילה במקסיקו), ר' ישכר בער מסטרוז'ניץ, ר' יצחק אייזיק מזוטשקה, ר' אשר ישעיה מנדבורנה-חדרה. **חתניו:** ר' שלום ישכר בער שפירא מקאכניע, ר' ישראל דוד משאץ-שנדישוב, ר' אברהם אבא לייפר מפיטסבורג, ר' מאיר אייזיקסון מרומאן מפילדלפיה (אחייניו).

על העובדה, כי הרב היה בעל רוח-הקודש ומהו כח העצום הטמון בספר התהלים ניתן למצוא בקונטרס 'עובדות וסיפורים על הרה"ק רבי איתמר זצוקללה' וכן סיפר בנו, כ"ק מרן האדמו"ר זיע"א: "זוכרני בילדותי אשר פעם אחת באמצע הלילה עורר אבי הרה"ק רבי איתמר זיע"א את אמי הרבנית הצדקת מרת מלכה ע"ה משנתה ואמר לה אשר אחד מאנשי שלומי [רבנו זיע"א אמר את שמו] **מהעיירה הסמוכה צריך לישועה,** ושתעזור לו באמירת התהלים, ושניהם ישבו ואמרו תהלים בהתעוררות רבה".

"אחר זמן נשמעו נקישות חזקות בדלת, ואבי פתח הדלת, והנה **בפתח עומד שם אותו היהודי, שעליו אמרו תהלים,** והרגיע אותו אבי ונתנו לו לשתות, ויספר הלה, שהיה אצל נכרי אחד בשביל מסחרו כדרכו, **ואותו נכרי היה חייב לו סכום כסף.** הנוכרי דיבר עמו על דא ועל הא, ולפתע נעל אותו באחד מהחדרים וקשר אותו שם, והלך להביא כלי משחית כדי להורגו, ואז לא יצטרף להחזיר את הכסף, ואותו יהודי לא מצא שום דרך לברוח, והחל לבכות, היות שחשש על חייו. ואחר כך הרגיש, שאינו קשור כל כך, ופתח תיכף הקשרים מעליו וברח בחשאי מבית הנכרי, ואינו יודע משום מה ברח דווקא לכאן לבית הרבי".

● **יפור נוסף** שהובא בקונטרס זה אותו סיפר יהודי אחד מתושבי שכונת יד אליהו, שהייתה לו חנות בסמוך לבית רבינו ברח' הפלמ"ח. יום אחד באו אליו ביקורת פתע ממש-הכנסה, והוא ידע אשר אצלו המצב כבי רע, ואין שום התאמה בין פנקס למשנהו, **ומרוב בהלה ברח מהחנות ישר לבית רבינו.** אנשי הביקורת שראו אותו בורח, החלו לרדוף אחריו. היהודי נכנס לביהמ"ד ומשם ישר לדלת השמאלית ליד המזרח לחדרו של רבינו הסמוך לביהמ"ד, ובכה ואמר שאנשי מס הכנסה רצים אחריו, ואם ייתפס המצב מר עבורו. אמר לו הצדיק שיאחז בכיסא שלו, בינתיים חיפשו אנשי מס הכנסה את היהודי, ובטעות נכנסו לדלת בצד ימין הפונה לכיוון המקווה. לאחר חצי דקה הבינו, כי טעו ונכנסו לחדרו של רבנו, וראו את הצדיק יושב בשולחנו, והתנצלו לפניו שנכנסו בלא רשות, ויצאו מהבניין בידיים ריקות, והיהודי שהיה בחדר ואחז בכיסא נשם לרווחה, והתקשה להאמין, **שעל אף שהם היו במרחק של חצי מטר ממנו- הם לא ראו אותו בזכות רבנו הקדוש.** אמנם אז פתח עליו רבנו בתוכחה: "כך מנהלים עסק? בשביל שאתה לא יודע לסדר את החשבונות, הייתי צריך לעשות בשבילך כזאת?!", ורבינו ביקש ממנו שיראה לסדר חשבונותיו בטוב טעם מכאן ולהבא.

● **יפר בנו כ"ק מרן אדמו"ר מנדבורנה** חדרה שליט"א: "רוח קדשו של אבי הייתה כאחד הצדיקים הקדמונים, באחד מהימים הגיע אליו יהודי ובידו קוויטל ארוך מאוד - כלומר, ילדים רבים. בקוויטל התאונן היהודי על מצבו הדחוק, ועל כי אינו מוצא פרנסה לכלכל את ביתו. אבי התבונן בקוויטל והשיב ליהודי: **'ה' יעזור שבשנה הבאה תזכה לילד נוסף.'** "הלה חשב, שאבי לא מבין את רצונו ולכן אמר: 'רבי אין לי מה לאכול, ב"ה ביתי מלא כבר בילדים'. אבל אבי התבונן שוב בקוויטל והשיב באותה ברכה. **ואכן כעבור שנה נולד לו בן.** הגיע היהודי לבשר לאבי על השמחה, ואז נענה לו אבי בפנים שוחקות וסיפר לו: 'לפני שנה כשנתת לי את הקוויטל התבוננתי היטב בשמות כל בני הבית וראיתי שלאף אחד מהנפשות הרשומות אין מזל לפרנסה". "נאלצתי אפוא לברך בילד נוסף אשר ייוולד עם שערי פרנסה- מעכשיו תמכור תפוחים! ואכן מאותה עת שפר עליו מזלו ופרנסתו הייתה בהרחבה ובשפע רב".

הרב יהודה אסאד זצ"ל: נולד באסאד שבהונגריה בשנת ה'תקס"ג (1803). נודע כעילוי עוד מילדותו. מגדולי רבני הונגריה. **גאון אדיר בנגלה ובנסתר. עניו. מלומד בניסים. סייע לעניים וליתומים. לא הביט במראה ואף לא ידע כיצד הוא נראה.** העיד על עצמו, כי השכינה נשקפת בפניו. נלחם נגד תנועת ההשכלה. שימש כדיין בקהילת סרדהלי והקים בה ישיבה גדולה ובה מאות תלמידים. שימש כאב"ד בעיירות ראגנדארף, סרדהלי וסמיץ. עד לפטירתו. נפטר ב-כ"ג סיוון ה'תרכ"ו (1866). חי כ-63 שנים. ציונו בסלובקיה. בנו, ר' אהרון שמואל מילא את מקום אביו.

רבינו - בחיי חיותו לא הניח לצייר את צורת קודשו. ישנן שתי גרסאות באשר לתמונתו. הגרסה הרשונה מספרת, כי לאחר פטירתו, ביקשו מוקיריו ותלמידיו להנציח את תמונתו, כדי שיישאר להם זכר, ולכן הלבישוהו בבגדי שבת והושיבוהו על כסאו לאחר פטירתו. כל אלו שלקחו חלק בדבר לא השלימו את שנתם. הגרסה השנייה אומרת, שבשעת לווייתו של רבינו הובעה משאלה ע"י תלמידיו להנציח את רבינו. לאחר דין ודברים פסקו גדולי הדור להתיר את ציור קלסתר. התמונה הופצה בכל רחבי הונגריה. ההכנסה הייתה בסך 1,200 פלורין. סכום מכובד להשיא בכבוד את בתו הצעירה.

אביו: ר' ישראל. **אשתו:** מרת אסתר אבאנני. **ילדיו:** ר' מרדכי, ר' יצחק משה, ר' אהרון שמואל, טשארנא ביישץ, הינדל ביכלר, שרל ביכלר, פרומט ויינר, מלי מירל מרים וזנר, ביילא שולמן. **מרבתי:** ר' מרדכי בנט (מהר"ם בנט), ר' משה סופר (החת"ם סופר). **מספריו:** יחידושי ר' יהודה אסאד - פרקי אבות ידברי מהרי"א - חידושי אגדה על התורה ודרושים, הספדים ומאמרים.

שנת ה'תר"ח (1847) הייתה שנת פרעות במדינה, וכמובן שהיהודים היו הקורבנות הראשונים. השמועה פשטה בעיירתו של רבינו, שקבוצת שודדים מתכננת לערוך פשיטה בליל הסדר, בשעה שכל היהודים מסובים לשולחן החג. באו ואמרו זאת לרב והוא ביקש מתושבי העיירה - שיעשו כולם את הסדר בצוותא.

הצדיק ישב בראש ועודד את התושבים. כשבא הצופה והודיע שהשודדים מתקרבים לשערי העיירה, יצא הרב לקראתם, יחידי, כשהוא עטוף בקיטל לבן, וצעד בבטחה לכיוון השודדים. כשהגיע לטווח ראייה הוא קירב את השופר, שהיה בידו לפיו והחל לתקוע בו.

בו במקום פרצה מהומה בקרב השודדים והם נסו בבהלה. במהלך המנוסה מתו רבים מהם, כשהם נרמסים בידי הסוסים וביד חבריהם הנמלטים. בעקבות אירוע מופלא זה הוקמה אנדרטה גדולה בצקום, לזכר החללים שנפלו באותו לילה.

כששמעו זאת תושבי העיר הגויים, התמלאו קנאה והתארגנו לפגוע ברב העיר. הם ארבו לו בכיור העיר, וכשהתקרב אליהם יצא אחד מהמון, אופה העיר, שהיה אדם אלים, ונפנף בחרבו כלפי הצדיק, שהתקרב אליו ללא פחד.

חמתו של אותו אופה בערה בו ביותר. הוא הניף את חרבו למעלה בכל כוחו על מנת להורידה בכוח כדי לפגוע בגופו של הרב. אולם כאן קרה הנס, ובמקום לנעוץ את החרב ברב, ירדה החרב וחתכה את ידו הימנית של אותו אופה. הבין מיועדנו בשל מה הרעה ולאחר ימים ניתן היה לראותו מסתובב בעיירה ומזהיר את חבריו הגויים, מפני סופו של מי שמעיז לפגוע ביהודי. וכך פעל שנים רבות.

התמונה המופיעה הינה תמונה יחידה הקיימת (התמונה הראשונה צוירה מתוך הציור השני המקורי). ולעצם קיומה ישנן שתי גרסאות, שהרי בחיי חיותו לא הניח לאף אדם לצייר את תמונתו. הגרסה הראשונה מספרת כי לאחר פטירת הרב, תלמידיו הרבים שהעריצו אותו ביקשו להנציח את תמונתו כדי שיישאר להם זכר.

על כן גמרו בליבם מספר תלמידיו להלבישו בבגדי שבת והושיבוהו על כסאו לאחר פטירתו וכך ציירו את צורתו הקדושה. אומנם כל אלו אשר לקחו חבל הזה הרע להם במאוד לא הוציאו את שנתם!!! ונענשו עבור כי הטריחו את גוף קודשו אחרי פטירתו לטלטל אותו על צורך זה.

בגרסה אחרת, שסופרה ע"י הרב אברהם יהודה ליכט, מסופר שבשעת הלווייתו של הרב הובעה ע"י מאן דהו המשאלה להנציח את קלסתר פני הצדיק, הוצעה השאלה לפני כל אותם הרבנים שבאו להלווייתו, כדת מה לעשות? מצד אחד התנגד הרב בימי חייו להצטלם אולם מאידך גיסא, משתוקקים היו תלמידיו ומעריציו לראות פני רבם ולהשימו מול עיניהם תמיד.

לאחר דין ודברים, שארך זמן מה, פסקו רבני וגדולי הדור להתיר את ציור קלסתר דמותו הקדושה. לפיכך הלבישו את גופו הטהור בבגדי שבת והושיבוהו על כסאו כאילו חי וצילמוהו. **התצלומים הופצו בכל קהילות הונגריה, ההכנסה הייתה 1200 פלורין. סכום שהספיק להשיא בכבוד הראוי את בתו הצעירה.**

הרב יהודה אסאד זצ"ל: נולד באסאד שבהונגריה בשנת ה'תקס"ג (1803). נודע כעילוי עוד מילדותו. מגדולי רבני הונגריה. **גאון אדיר בנגלה ובנסתר. עניו. מלומד בניסים. סייע לעניים וליתומים. לא הביט במראה ואף לא ידע כיצד הוא נראה.** העיד על עצמו, כי השכינה נשקפת בפניו. נלחם נגד תנועת ההשכלה. שימש כדיין בקהילת סרדהלי והקים בה ישיבה גדולה ובה מאות תלמידים. שימש כאב"ד בעיירות ראגנדארף, סרדהלי וסמניץ. עד לפטירתו. נפטר ב-כ"ג סיוון ה'תרכ"ו (1866). חי כ-63 שנים. ציונו בסלובקיה. בנו, ר' אהרון שמואל מילא את מקום אביו. רבינו - בחיי חיותו לא הניח לצייר את צורת קודשו. ישנן שתי גרסאות באשר לתמונתו. הגרסא הרשונה מספרת, כי לאחר פטירתו, ביקשו מוקיריו ותלמידיו להנציח את תמונתו, כדי שישאר להם זכר, ולכן הלבישוהו בבגדי שבת והושיבוהו על כסאו לאחר פטירתו. כל אלו שלקחו חלק בדבר לא השלימו את שנתם. הגרסא השנייה אומרת, שבשעת לווייתו של רבינו הובעה משאלה ע"י תלמידיו להנציח את רבינו. לאחר דין ודברים פסקו גדולי הדור להתיר את ציור קלסתר. התמונה הופצה בכל רחבי הונגריה. ההכנסה הייתה בסך 1,200 פלורין. סכום מכובד להשיא בכבוד את בתו הצעירה.

אביו: ר' ישראל. **אשתו:** מרת אסתר אבאנני. **ילדיו:** ר' מרדכי, ר' יצחק משה, ר' אהרן שמואל, טשארנא בישץ, הינדל ביכלר, שרל ביכלר, פרומט וינר, מלי מירל מרים וזנר, ביילא שולמן. **מרבותיו:** ר' מרדכי בנט (מהר"ם בנט), ר' משה סופר (החת"ם סופר). **מספריו:** **יחידושי ר' יהודה אסאד** - פרקי אבות **ידברי מהרי"א** - חידושי אגדה על התורה ודרושים, הספדים ומאמרים.

היה זה לפני כמה ושבעים שנים. באותה התקופה ניסו המשכילים לשבור את החומה האיתנה של החינוך היהודי הטהור. הם השפיעו על שילטונות אוסטרו-הונגריה לחייב את ראשי הישיבות ללמד את התלמידים גם מקצועות חול. הרבנים, התנגדו נחרצות לדרישה וניסו בכל כוחם לבטל את הגזרה. כל גדולי הדור ישבו שעות רבות ודנו בעניין. הם ניסו לפנות לכל הנוגעים בדבר - אך מאומה לא עזר.

לבסוף הוחלט ששניים מגדולי הדור יגשו לארמונה של מלכת אוסטריה ויתחננו לפניה שתבטל את

הגזירה. השנים היו מרן החת"ם סופר ותלמידו ר' יהודה אסאד. שני הרבנים יצאו לדרך. הם נסעו לעיר הבירה, הלכו לארמון המלכה וביקשו להתקבל לפניה. דבר שהיה בגדר כמעט בלתי אפשרי. שמראם הרשים את השומר בפתח והוא הכניס את הרבנים לאולם ההמתנה, והורה להם להמתין עד שיורשו להיכנס לפני המלכה.

האולם היה מפואר ביותר: קירותיו היו מצופים במראה מבריקה. הרצפה משיש ורהיטיו עשויים מעץ מיוחד במינו. הרבנים נשאו לעמוד היות ולא ידעו האם יש בעיית שעטנז בריפוד הספות. מול המראה הבוהקת מולם השתקפה דמותם. היות וכל רגע פנוי היו מנצלים ללימוד התורה, גם כאן, בעוד הם ממתנים החלו לעסוק בתורה. תוך דקות ספורות היו שני הרבנים שקועים בלימודם. הגאון ר' יהודה הרצה מערכת בלימוד ורבו החת"ם סופר הקשה. ר' יהודה תרץ ורבו האיר נקודה נוספת בסוגיה.

פתאום הרים רבינו את עיניו, הביט לעבר המראה ונתקל בדמות העומדת מולו. הוא פנה לחת"ם סופר ואמר בהתרגשות: **"הבה נקבל את פני היהודי הקדוש הזה העומד לפנינו. פניו מאירות והשכינה שורה עליו! ניקח ממנו ברכה לפני כניסתנו למלכה, שיצליח ה' דרכנו וישים בפינו את המילים הנכונות לביטול הגזרה"**.

חיוך עלה על פניו הקדושות של החת"ם סופר. הוא הבין שר' יהודה, ברוב טהורתו, לא הכיר את דמותו הוא **המשתקפת במראה** (הרב מעולם לא הביט במראה ועל כן לא הכיר את דמותו). כשראה ר' יהודה את חיוכו של רבו, הבין כי דמותו נשתקפה לנגד עיניו וניסה לתקן את עצמו: **"את דמותכם ראיתי ואלכם התכוונתי"**.

אך ידע החת"ם סופר שאת קלסתר הרב הכיר תלמידו, אך דמותו שלו היא זו שהייתה לא מוכרת לו. "רבי יהודה", אמר הרב לתלמידו האהוב, **"דבר לא יעזור לכם. אתם בעצמכם הכתרתם את עצמכם בתואר קדוש!"**. ר' יהודה שתק ואז נקראו שני הרבנים להכנס אל טרקלינה של המלכה. המלכה ישבה בכסאה, מביטה בשני היהודים הנכנסים אל החדר. **המלכה לא הייתה אוהדת יהודים ולא שמחה כלל וכלל לעובדה ששני יהודים מבקשים להיכנס אליה. אך כאשר ראתה את העומדים מולה, מיד התרשמה עמוקות מתואר פניהם ומהקדושה הקורנת ממראם. איש אינו יודע מה בדיוק דובר שם, באותה פגישה, אולם תוצאת שליחותם הוכתרה בהצלחה.**

מסופר על הגאון ר' יהודה אסאד, שמדי לילה בחצות היה עורך "תיקון חצות" ומרבה לשפוך דמעות על החורבן, על מצבו המר של עם ישראל ועל הגאולה שעדיין לא הגיעה שעתה. נחלי דמעות היו יורדים מעיניו באותן השעות. את הדמעות הרבות נהג לקבץ אל תוך ספל, וכשפנו אליו חולים ודוויים, היה נותן להם את דמעות היגון שלו כתרופה למצוקותיהם. באחד הימים אירע דבר פלא נורא. בעיר סרדהלי אשר בה כיהן ר' יהודה כרב. אחד התושבים נפל ארצה מגבובה! האיש נותן בחיים, אך מעוצמת המכה שספג נשקפה סכנת עיוורון לשתי עיניו. טובי הרופאים הוזעקו אל הפצוע, אף הובאו רופאי עיניים ממרחקים, אך כולם אמרו נואש לראייתו. "עלינו לשאול בעצתו של ר' יהודה", אמרו בני המשפחה. לפיכך הם באו עם הפצוע לביתו של הצדיק. כשנכנסו לחדרו וסיפרו לו את צרת לבם, נטל הרב את ספל הדמעות שלו, נתן לפצוע כמה נטפי דמעות, ומיד נפקחו עיניו.

מעולם לא הניח לצייר את תמונתו. תלמידיו רצו את תמונתו כדי שישאר להם זכר. לאחר פטירת רבם מספר תלמידיו הלבישו אותו בבגדי שבת והושיבוהו על כסאו וציירו את צורתו הקדושה. אומנם כל אלו אשר היו שותפים בדבר לא הוציאו את שנתם! ונענשו עבור כי הטריחו את גוף קודשו אחרי פטירתו לטלטל אותו על צורך זה.

המקובל הצדיק הרב מסעוד הכהן אלחדאד זצ"ל - נולד במרוקו בשנת ה'תק"פ (1821). עם שחר נעוריו שם פעמיו ועלה עם הוריו לארץ הקודש. לאחר שמילא כרסו ש"ס ופוסקים, אגדה ובמדרש התמסר בשנת ה'תרכ"ז (1867) ללמוד את תורת הקבלה. בה עסק כשישים שנים. לעיתים התבקש לצאת לשליחות מצווה עבור הישיבה הקדושה למדינות שמעבר לים, לצפון אפריקה ולאירופה. בשנת ה'תרס"ב (1902) הגיע לג'רבה שבתוניס. בהיותו שד"ר בפורטוגל נפגש עם הגאון ר' ישועה הלוי, מח"ס 'לי לישועה' ושניהם עסקו יחד בתורת הנגלה והנסתר.

בשנת ה'תרס"ג (1903) התמנה לראש קהילת חסידים בית-א-ל ועמד בראש הישיבה עד ליומו האחרון. ברוב התקופה עבר לפני התיבה והתפלל על פי כוונת רבינו האריז"ל בסידור הרש"ש. לאחר פטירת המקובל ר' ששון בכר משה פריסייאדו בשנת ה'תרס"ג ניהל בשיתוף ר' נחמן וידאל אנג'ל את ישיבת בית-א-ל ושימש לראש המקובלים חסידים בית-א-ל. **מלומד בניסים. רבים פנו אליו ונושעו. גאון בנגלה ובנסתר.**

בתקופת השלטון הירדני במזרח ירושלים ובהר-הזיתים בין השנים תש"ח-תשכ"ז חולל הר הזיתים ומצבות חוללו ונפצו בצורה מזעזעת ועם שחרור ירושלים הוחל תהליך שיקום הקברים אולם היה חסר מידע על רישומי הקברים עד אשר לפני מספר שנים נמצאו פנקסי רישום הקבורה של משפ' פרנס (ששימשו כחברא קדישא) ובוצע תהליך מיפוי החלקות ובכך נחשפו קברים רבים בשנים האחרונות. בשנה האחרונה לקראת 90 שנה לפטירת רבינו, נמצא ציונו והונחה עליו מצבה. נפטר בערב שבת-קודש כ"ד סיוון ה'תרפ"ז (1927). חי כ-107 שנים. ציונו בחלקת החסידים שבהר-הזיתים בירושלים.

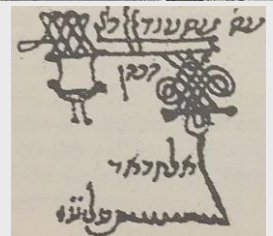
אביו: ר' דוד. **אמו:** מרת חנה (בת המקובל ר' שלמה נחמיאס). **מרבתי:** המקובל ר' ששון בכר משה פריסייאדו (בעל 'שמן ששון'). **חברותא:** הגאון ר' ישועה הלוי (מח"ס 'לי לישועה'). **נשותיו:** מרת רבקה מסעודה (בזיווג ראשון), מרת קלארה (לבית ישי- בזיווג שני). **בנותיו (זיווג ראשון):** מרת לאה חמו תמר שמחה (נישאה לר' יצחק צייגא), מרת רחל (נישאה לר' דוד הכהן אלחדאד). **בנו (זיווג שני):** ר' יוסף (נולדו לו שני בנים- ר' אשר מסעוד ור' אברהם אלברט). **בנותיו (זיווג שני):** מרת שרה שרינה, מרת בת-שבע, מרת יונה פלומבה. **מספריו:** יכח מעשיו- דרשות שדרש בביה"כ רבן יוחנן בן זכאי בירושלים • **בן מכבד אב- על התורה • שמחת כהן ב"ח • שו"ת עפ"י הסוד ודרשות.**

כאשר הגיע רבינו לבעיר זריז שבתוניס, ראה כי אנשי הקהילה עומדים ומתלחשים ביניהם. שאל אותם רבינו לפשר ההתלחשיות והם אמרו לו: "דע לך רבינו, כי אנו סובלים בעיר הזו ממכת פרעושים, לכן אנו מתייעצים מה לעשות שכבודו לא יסבול מזה". אמר להם רבינו: "לכו והביאו לי עץ של דקל". רבינו הציב אותו בפניה מרכזית בשכונת היהודים, וראו זה פלא: **כל הפרעושים נאספו לענף הדקל. לאחר מכן פקד הרב על ועד הקהילה לזרוק את ענף הדקל למקום מרוחק. כל ימי שבתו של הרב בעיר, לא סבלו היהודים מהפרעושים.**

בבוא הרב לעיר ספאק, עיר הנמל בתוניס, התרים את היהודים. אחרי ההתרמה, ביקש להתעניין אם ישנה אונייה המפליגה לעיר תוניס, הוא לקח את מטלטליו לאוניה, ואחרי שאמרו לו את השעה שאמורה האוניה להפליג, שב לבית שְהֶקְצָה לו ועד הקהילה. בשעה היעודה, נפרד הרב מיהודי העיר, והלך לכיוון הנמל, בעלותו לאוניה, שאל את המלחים לגבי חפציו, אך הללו הכחישו ואמרו: "לא הבאת שום חפצים לאוניה". הרב שתק ולא אמר מילה, והנה רב החובל נתן הוראה למלחים לתפוס את מקומם בהנהגת האוניה. **אך הללו ניצבו כמו נד, ולא יכלו לזוז ממקומם.** אמר להם רב החובל: "אולי עשיתם משהו לא טוב ובגלל זה אתם תקועים במקומכם?". הודו המלחים כי הם הסתירו את חפציו של רבינו. "מהר, לכו והחזירו לו את חפציו!", פקד עליהם. ואכן, רק לאחר שנתנו לרב את חפציו יכלו להתהלך כבראשונה. **מאותו רגע, ידעו מלחי האוניה ורב החובל להיזהר בכבוד הרב ולהוקירו, ונחשב בעיניהם כמלאך אלוקים.**

בשנת ה'תרס"ב (1902) בא לעירנו בתור שד"ר פעם שניה. ועד ראה אנוכי שנעשה על ידו עובדה פלאית. בזמן ההוא היה מושל ישמעאלי בשם אצדק ג'ונב שונא יהודים מושבע. והיה מתנגד לגביר יהודי בשם שלמה פארינתי. באותו השבוע שהגיע רבינו, הלה רדף אחר בניו של הגביר כדי לתפוש אותם ולהכניסם בבית הסוהר. כשיצא רבינו מבית הגבירים, הלכו יחד עמו לגביר שלמה פארינתי. הלה קיבלם בכבוד גדול ולאחר מכן אמר לו: "סלח נא אדוני הרב, אני שמעתי על הוד כבודו שהוא בעל פלאות וכמה ניסים נעשו על ידו. הנני מחלה את פני קדשו למלא את בקשתי ולבקש רחמים מצור עולמים שיעקור מעירנו את המושל שלנו". וסיפר לו כיצד הלה מצר את צעדיהם.

אחרי התבוננות היטב בדבריו השיבו: "יהיה לבי בטוח בה' יתברך כי אחרי שלושה ימים יעקר המושל הזה מהעיר". וכאשר אמר כך היה. ביום השלישי קיבל המושל מברק מהממשלה לצאת מיד מהעיר. וכל העם ראו כן תמהו על הנס הגדול שנעשה על ידי הרב. והגביר שלמה בא לפני הרב וחיבקו ונישק את ידיו ורגליו והעניק לו מתנה גדולה ונדר על עצמו להתנדב נדבה שנתית לעדת בית א-ל לכל נפש מבני-ביתו סך מסוים והחמיר לתת את נדבתו עד יום מותו ובניו אחריו.

אנו מבקשים ממי שיש לו תמונות טובות יותר של
הצדיקים או של הקברים או אם לא שמנו את תמונת
הצדיק או הקבר ויש לו תמונה, אנא שלחו למייל
PnineZadikim@gmail.com

למעוניינים לקבל את העלון ישירות למייל, יש לשלוח
בקשה PnineZadikim@gmail.com

כל החומר נלקח
מעלון 'פניני עין-חמד' משנים עברו
לקבלת עלון פניני עין-חמד,
יש לשלוח בקשה למייל:
PnineEH@gmail.com

העלון מוקדש לרפואה והצלחת רחל ברכה בת פדילה דליה הי"ו ובני-ביתה
ולהצלחת כל עם ישראל ובתוכם יוסף ליאור בן דליה אפרת ומשפחתו
והצלחה בכל העניינים וכן בחינוך הילדים